

Dzień

Bydgoski

12 stron
Rok VII

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORSKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA**
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA : - : - : - : - : -

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 205.102

Musimy zdać egzamin życiowy

„...Ja, moi panowie, swój egzamin zdałem. Chciałbym natomiast, moi panowie, aby każdy z was, kładąc się do grobu, tak samo dumnie mógł o sobie te same słowa powiedzieć: „zdałem egzamin życiowy“.

Józef Piłsudski.

(Z przemówienia na Zjeździe Legionistów w r. 1922).

(s.) Minął pierwszy tydzień żałoby. Skończyły się uroczystości żałobne. Z czoł naszych nie ustąpił wyraz smutku, ani z serc naszych wielki ból. Ale na myśl naszą napiera coraz bardziej to, co Józef Piłsudski nazwał „prawem bytowania“.

Musimy spojrzeć rzeczywistości w oczy. Bo tego przecież uczył nas zawsze i wszędzie. Uczył tego twardego spojrzenia w niemniej twarzą rzeczywistość najpierw tych, których wybrał jako swych najbliższych uczniów, a potem cały naród, bo i ten z biegiem czasu stał się Jego uczniem... Uczył nas wszystkich, że nie mająci jakowycichs uroję doktrynerskich, nie wsłuchiwanie się w podszepty obcych konstrukcyj ustrojowych, nie atawizmem przeszczepione formuły i nie teoretyczne programy, naginane przez doktrynerów do życia, mają być busolą i drogowskazem — a jedynie i wyłącznie ta realna i konkretna rzeczywistość, ta swoista potrzeba narodu i państwa, która stanowi ma kategorię imperatyw naszego postępowania.

W chwili więc, gdy ochłonęły nasze dusze z pierwszego naporu tego przeogromnego bólu, jaki targnął nami na wieść o Jego zgonie, gdy „prawo bytowania“ coraz twardziej domaga się, byśmy sobie uświadomili rzeczywistość polską bez Niego — musimy, zbywszy się patosu żałobnego, unikając przyoblekania myśli w spowicia frazeologii, znaleźć odpowiedź na wyłaniające się z dusz milionów obywateli pytanie: co dalej?

Pytanie to nowe, zaprawdę po raz pierwszy zaprzatające nasze umysły. Nie potrzebowaliśmy go stawiać, póki On żył...

Bo przyzwyczailiśmy się przez dwadzieścia lat ostatnich życia narodu — najpierw my, którzyśmy na Jego zew ruszyli do boju o niepodległość, a potem stopniowo wszyscy w wolnej Polsce, i ci, co w Nim widzieli Wodza Narodu, i ci, co przeciwstawiali Mu własne doktrynerstwo lub co gorsze złą wolę — że nad wszelkimi wielkimi problemami Rzeczypospolitej unosi się Jego cuknie oko i wspaniałym, co w Polsce się dokonuje, steruje Jego mocna ręka.

Całe brzemie odpowiedzialności — bez względu na to, że dzielić je chciał i chętnie dzielił z innymi — całe to moralne brzemie spoczywało wyłącznie na Jego barkach.

Spoczywało na Nim wtedy, gdy najwyższe podejmował decyzje — wtedy, gdy mówił, gdy pisał — wtedy nawet, gdy milczał w belwederskiej samotni.

Dzisiaj idziemy w życie — bez Niego. Dzisiaj to brzemie z bark Ołbrzyna i Genjusza przeniesie się musi i rozłoży — w czyn i w odpowiedzialności — może na więcej ramion i więcej głów. Ze zbyt bliskiej jeszcze na te sprawy patrzymy perspektyw, aby uświadomić sobie wielkość tego zadania.

Jak temu podolamy?

Wicepremier brytyjski Baldwin odpowiada na mowę Hitlera

Debata w sprawie zbrojeń powietrznych w Izbie Gmin

Londyn, 22. 5. (PAT.) Otwierając debatę izby gmin w sprawie zbrojeń, Baldwin oświadczył: **Nastąpił zgon nieodżałowanej pamięci Marszałka Piłsudskiego. Pragnę wyrazić narodowi polskiemu w imieniu parlamentu angielskiego kondolencje.**

Następnie mówca przeszedł do mowy kanclerza Hitlera. Mówca powołuje się na apel Wielkiej Brytanji do Niemiec z dn. 2 maja, wzywający do konkretnego działania i usunięcia trudności i niebezpieczeństwa, grożącego pokojowi, a także do przywrócenia zaufania na świecie. Mowa kanclerza Hitlera,

wyłoszona wczoraj jest m. in. **odpowiedzią na ten apel.**

Kanclerz Hitler sprecyzował stanowisko Niemiec w stosunku do zagadnień bardzo doniosłych. Uważam, że oświadczenie to posiada wielką wagę. Rozwój sytuacji obecnej zależy od rozsądku. Wielka Brytanja ma do odegrania doniosłą rolę i uczynimy wszystko, co jest w naszej mocy **na rzecz osiągnięcia umowy międzynarodowej.** Oświadczenie kanclerza Hitlera, że Niemcy zamierzają ograniczyć niemieckie siły zbrojne do poziomu innych mocarstw zachodn. **zgodne są z tezami brytyjskimi.**

Kanclerz Hitler podkreślił, że w drodze umów z mocarstwami zainteresowanymi byłoby możliwe nie tylko ustalenie, a nawet **ograniczenie tych zbrojeń.** Dalej Baldwin zwrócił uwagę na oświadczenie kanclerza Hitlera, że Niemcy gotowe są przedyskutować, a następnie wziąć udział **w konwencji lotniczej,** która stanowiłaby uzupełnienie Lokarna. Rząd brytyjski przywiązuje wielką wagę do tych ustępów przemówienia kanclerza Hitlera, które wskazują, że kanclerz podziela nasze stanowisko. Przyjmujemy oświadczenie kanclerza Hitlera w tej sprawie jako pomoc, udzieloną do powszechnego uregulowania zagadnienia, które było przedmiotem deklaracji londyńskiej.

Przechodząc do zagadnień **obrony narodowej,** Baldwin wyraził nadzieję, że izba i kraj unikną wszelkiej polemiki na temat tego zagadnienia. Jeżeli Wielka Brytanja powstrzymała swoje zbrojenia w nadziei, że nastąpi powszechne ograniczenie zbrojeń, to jednak żaden rząd brytyjski nie mógłby zaniedbać tego, co jest zagadnieniem obrony narodowej Wielkiej Brytanji oraz jednocześnie kwestją wykonania przez nią zobowiązań, wynikających z paktu Ligi Narodów.

Wiemy, że wszystkie nasze zbrojenia będą użyte **jedynie i wyłącznie przeciwko napastnikowi.** Świadomość, że możemy wykonać nasze zobowiązania doda odwagi wszystkim pragnącym żyć w pokoju i odwrócić innych, którzy nie obecnie, ale w przyszłości, w momencie naprężenia, mogliby próbować zapomnieć o swoich zobowiązaniach, wynikających z paktu Ligi Narodów i paktu Kelloga. Podana przezemnie w listopadzie liczba samolotów niemieckich **była zgodna z prawdą.** Jednak myliłem się całkowicie co do przyszłości, ponieważ **nikt nie miał żadnego pojęcia o przyszłej produkcji, do której mogły dojść Niemcy w następnym półroczu.**

Przypominając, że kanclerz Hitler dążyć będzie pod względem lotniczym **do osiągnięcia stanu lotnictwa francuskiego,** Baldwin oświadczył, że wyliczenie to stanowi podstawę dla Wielkiej Brytanji **do utrzymania 1500 samolotów w pierwszej linii.** Baldwin dodaje, że cyfra 1500 stanowi liczbę samolotów Francji nie mówiąc o kolonjach.

Zkolei Baldwin przechodził do organizacji **przemysłu wojennego** i wskazuje, że Wielka Brytanja pod tym względem ma bardzo wiele do zrobienia. Jeżeli chodzi o szybkość produkcji maszyn, Wielka Brytanja może wytrzymać konkurencję z każdym krajem. Nie pozostałbym w tym rządzie, któryby nie przedsięwziął zarządzeń również energicznych, jak te, które czynimy obecnie. Dodatkowe kredyty budżetowe będą przedstawione później. W końcu mówca wyraża nadzieję, że przez stopniowe ożywienie wzajemnej wymiany towarów powróci zaufanie.

Dzisiaj na stronie 10-tej pełna tabela wygranych Loterii

Zakończenie prac ogólnych nad projektami ordynacji wyborczej

(o) Warszawa, 22. 5. (Tel. wł.) Wczoraj połączone grupy konstytucyjne Sejmu i Senatu **zakończyły obrady nad projektami ordynacji wyborczej** do ciał ustawodawczych i **ustaliły treść podstawowych zasad tych projektów.**

W piątek grupy konstytucyjne Sejmu i Senatu wznowią swe prace nad projektem ordynacji wyborczej **do Senatu** i projektem ustawy **o wyborze Prezydenta Rzplitej.** Zakończenia prac spodziewać się należy **w końcu bieżącego tygodnia.**

Roboty publiczne na Pomorzu i w Wielkopolsce

Z Funduszu Pracy przeznaczono na ten cel przeszło 5 mil. zł

(o) Warszawa, 22. 5. (Tel. wł.) Na roboty publiczne w województwach zachodnich, **Wielkopolsce i na Pomorzu** Fundusz Pracy przeznaczył ogółem złotych **5.358.000.** Z sumy tej na **roboty drogowe** samorządowe i państwowe przypada 2.949.000 złotych, na **roboty wodno-regulacyjne** 250.000 zł, na **roboty meljoracyjne i obwałowanie rzek** 918.000 zł i na **inwestycje miejskie** 1.241.000 zł.

Zaznaczyć należy, że roboty, związane z inwestycjami miejskimi prowadzą

samorządy miejskie również z własnych funduszy. Fundusz Pracy do dnia 21 bm. wyasygnował na oba województwa zachodnie na ten cel zł 1.187.000.

Na terenie Pomorza w zakresie inwestycji miejskich finansowanych przez P. P. rozpoczęto **rozbudowę kanalizacji w Tczewie i Starogardzie** budowę **gimnazjum w Działdowie, rozbudowę kanalizacji w Grudziądzu, budowę szpitala w Brodnicy i t. d.**

Orkan szalał w okolicy Tarnowa

Grad wielkości kurzego jaja poranił ludzi

Tarnów, 21. 5. (PAT.) Nad południową i środkową częścią powiatu dąbrowskiego przeszła niezwykle gwałtowna burza **połączona z gradobiciem.** Chwilami burza **przybierała rozmiary orkanu.** Orkan był tak gwałtowny, że w wielu miejscach **powyrwane zostały drzewa z korzeniami.** Na terenie nawiedzonym przez burzę **zniszczonych**

zostało 14 domów mieszkalnych, 75 stodół, 10 chlewów. Poza to wielka liczba domów została uszkodzona.

Padający w czasie burzy grad wielkości kurzego jaja **poczynił poważne szkody w zasiewach.** W całej okolicy grad **powybił 30 proc. szyb.** Kilka osób zostało **zranionych.**

Jakim korytem popłyną pchnięte przez nas dalsze losy Rzeczypospolitej, gdy zabrakło im i tak przyzwyczajonej do tego psychice narodu — najwyższego moralnego Autorytetu, którego sztucznie nikt wytworzyć nie potrafi, ani nie zamierza.

Oto są pytania, nasuwające się każdemu obywatelowi. Pytania, do których my, ludzie obozu Marszałka Piłsudskiego, szczerze się przyznajemy...

Ponad wszystkim stoi — **prawo.** Mamy je. Mamy w nowej Konstytucji, ustalającej prawną odpowiedzialność i rozłożenie praw i obowiązków w Państwie.

Nowa Konstytucja jest ramą — po-

wiedzmy szczerze i otwarcie — ramą młodą, acz celową i silną.

W ramę tę trzeba teraz tchnąć tę treść, która wypełni odtąd nasze życie: **wolę spełnienia jaknajlepszego obowiązku ze strony każdego Polaka.**

Odpowiedź na pytania, dręczące dusze nasze — **leży tylko w nas samych.**

I to nietylko w tych, co u boku Komendanta szli przez swe młodzińcze i męskie lata życia, przez dolę i niedolę, przez lata upokorzeń i chwały, przez lata zmagañ walk i twórczej pracy państwowej — **lecz w trzdziestu trzech milionach obywateli Polski.**

Tej prawdzie trzeba śmiało spojrzeć w oczy — i „zdać egzamin życiowy“.

Dzień P. Prezydenta R. P.

Warszawa, 22. 5. (PAT). P. Prezydent Rzplitej przyjął dziś po południu na 2-godzinnej łącznej audjencji p. prezesa Rady Ministrów Walerego Ślaska, generalnego inspektora sił zbrojnych Rydza - Śmigłego i ministra spraw zagr. Becka.

Uczczenie Marszałka Piłsudskiego przez przemianowanie Centralnego Instytutu W. F.

Warszawa, 22. 5. (PAT). Ministrowie: spraw zagr., wyznań relig. i ośw. publ. w porozumieniu z ministrem spraw wewn. na wniosek wiceprzewodniczącego Rady Naukowej W. F. generała Rouperta wydali następujące zarządzenie:

Dla uczczenia pamięci Zmarłego Marszałka Józefa Piłsudskiego zarządza się przemianowanie Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie na Białanach na Centralny Instytut Wychowania Fizycznego im. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Zarządzenie obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Dalsze trzy olbrzymy powietrzne będą wybudowane w Rosji

Moskwa, 21. 5. (PAT). Na wniosek żołnierzy armii czerwonej i robotników okręgu charkowskiego rozpoczęto budowę samolotów olbrzymów typu „Maksim Gorkij”. Otrzymają one nazwy „Klrow”, „Klim” i „Woroszyłow”. Samoloty te będą budowane oprócz trzech samolotów olbrzymów, których budowę postanowił komitet centralny partii komunistycznej i rząd.

13 punktów programowych kanclerza Hitlera

Dalszy ciąg wielkiej mowy wtorkowej w Reichstagu

W dalszym ciągu swej mowy, której pierwszą część zamieściliśmy w numerze wczorajszym, kanclerz Hitler przeszedł do stosunków, panujących w Austrii. Tutaj podkreślił, że zasada postępowania rządu Rzeszy polega nie na mieszaniu się Rzeszy do spraw austriackich, lecz na zapewnieniu Austrii swobodnego stanowienia o sobie, niezależnie od wpływów trzecich państw. Reasumując swe wywody streścił kanclerz w trzynastu punktach obecne stanowisko rządu Rzeszy.

1) Rząd Rzeszy odrzuca postanowienia genewskie, powzięte w dniu 17 marca b. r. Przez postanowienie to dokonano nowej dyskryminacji, która uniemożliwiła rządowi Rzeszy powrót do instytucji genewskiej. Dla powrotu tego uważa rząd Rzeszy za konieczne doprowadzenie do jasnego rozdziału pomiędzy traktatem wersalskim, zbudowanym na podziale państw na zwycięzców i zwyciężonych, a Ligą Narodów, która zbudowana być winna na równouprawnieniu wszystkich jej członków.

2) Rząd Rzeszy zwołnił się od artykułów traktatu, które naskutek jednostronnego obciążenia Rzeszy stanowią dyskryminację narodu niemieckiego po wieczne czasy. Zwolnienie to nastąpiło w wyniku niedopełnienia zobowiązania rozbrojenia przez inne państwa.

3) Rząd Rzeszy ma zamiar nie podpisywać żadnego układu, który wyda mu się niewykonalny. Dotrzymywac będzie natomiast każdego dobrotliwie podpisanego układu niezależnie od tego, czy podpisany został przed objęciem władzy przez narodowych socjalistów. Dlatego też wykonywać będzie zwiastca wszystkie zobowiązania, wynikające z traktatu locarneńskiego, dopóki, dopóki inni partnerzy tego paktu ze swej strony gotowi będą wypełniać ten pakt. Rząd Rzeszy widzi w uznawaniu strefy zdemilitaryzowanej niebawale ciężki przyczynę do uspokojenia Europy. Tem niemniej widzi się zmuszony zwrócić uwagę, że stałe powiększanie wojsk z drugiej strony nie może być uważane za uzupełnienie tych właśnie usiłowań Niemiec.

4) Rząd Rzeszy gotów jest każdego czasu wziąć udział w systemie zbiorowej współpracy dla zapewnienia pokoju europejskiego. Uważa jednak za konieczną zasadę rozwoju przez umożliwienie traktatowej rewizji, jako elementu, zapewniającego pokój.

5) Rząd Rzeszy uważa, że rozwój współpracy europejskiej nie da się przeprowadzić w formie jednostronnie narzucanych warunków.

6) Rząd Rzeszy zasadniczo gotów jest zawrzeć pakt o nieagresji ze wszystkimi państwami sąsiadującymi i uzupełnić pakt ten drogą postanowień, zmierzających do izolowania napastnika i zlokalizowania ewentualnego ogniska konfliktu. Przedewszystkiem gotów jest rząd Rzeszy przyjąć wszelkie zobowiązania, mające na celu ograniczenie dostarczania broni tak w czasie pokoju, jak i podczas wojny.

7) Rząd Rzeszy gotów jest dla uzupełnienia paktu locarneńskiego zgodzić się na układ lotniczy i wszcząć dyskusję na ten temat.

8) Rząd Rzeszy podał do wiadomości publicznej rozmiary programu rozbudowy nowej armii niemieckiej i pod żadnym wa-

Komenda I Brygady
Leg. Pol. nr. 994.

Rozkaz

Żołnierze!

Na krótki czas rozstaję się z wami, powołany do innych czynności. **W WYPRÓBOWANE RĘCE, W RĘCE PUŁK. ŚMIGŁEGO-RYDZA ODDAJĘ KOMENDĘ NAD WAMI**, wiedząc, że otoczyć go tem samem zaufaniem i miłością, z jaką odnosiliście się do mnie. Wiem, że nieraz będzie wam ciężko i smutno mi, że z wami wtedy nie będę, gdyż wtedy najbardziej wam pomóc mogę.

Żołnierze! Żądam jednak od was, **ABYŚCIE I BEZEMNIE ZAWSZE WYSOKO TRZYMALI SZTANDAR NASZEGO ODDZIAŁU**, z którym zrosło się tyle serdecznych nadziei Polski. Bataljonowi 5 za orężną i doskonałe zachowanie się w ostatnim boju w Hulewiczach wyrażam podziękowanie i głębokie uznanie.

Rozkaz niniejszy przeczytać w kompaniach, szwadronach, bateriach i instytutach Brygady.

Kowel, 19 września 1915.

J. PIŁSUDSKI, M. P.

Za zgodność: Nałęcz, ppor.

Przedrukowano z akt I p. art. pol. Leg. Pol. Znajduje się w Archiwum Wojskowym.

Hołd parlamentu węgierskiego dla Marszałka Piłsudskiego

Budapeszt, 22. 5. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu izby wyższej, marszałek izby Szehenyi wygłosił przemówienie, poświęcone pamięci Marszałka Piłsudskiego.

Członkowie izby wysłuchali przemówienia stojąc. Na wniosek marszałka izby wysłano na ręce marszałka senatu Rackiewicza telegram kondolencyjny.

Zapowiedź dymisji gabinetu czechosłowackiego

Praga, 22. 5. (PAT). Dzisiejsza rada ministrów postanowiła, że gabinet poda się do dymisji po przeprowadzeniu dru-

giego i trzeciego skrutynjum niedzielnych wyborów, to znaczy z początkiem przyszłego tygodnia.

Rozmowy dyplomatów w Genewie

Genewa, 22. 5. (PAT). Minister Laval poświęcił dużą część dnia dzisiejszego rozmowom na temat zatargu włosko-abisyńskiego, który w dalszym ciągu jeszcze się znajduje na martwym punkcie. Rano minister Laval odbył konferencję z delegatem Anglii Edenem, a po sesji Rady Ligi konferował z baronem Aloisim. Wieczorem minister Laval podejmował delegat Anglii i Włoch obiadem.

Zaden zrzeszony dziennikarz nie może wsołpracować w „Gazecie Warszawskiej”

(o) Warszawa, 22. 5. (tel. wł.) Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich odbył dziś posiedzenie, na którym uchwalono rezolucję w sprawie „Gazety Warszawskiej”. Rezolucja stwierdza na podstawie art. 2 i 16 statutu, iż współpraca członków Syndykatu w wydawnictwie „Gazeta Warszawska” jest niedopuszczalna.

Znowu 2 zakonnice niemieckie skazane na kary więzienia

Berlin, 22. 5. (PAT). Przed berlińskim sądem ławniczym rozpoczął się dziś drugi z kolei proces o przekroczenia dewizowe dokonane tym razem przez dwie zakonnice, należące do zakonu Augustynek. Pod zarzutem przekroczeń dewizowych stoją przełożona zakładu Marja Menke oraz zarządczyni klasztoru siostra Dohm. Obie oskarżone przyznały się do winy, oświadczając, że nie zdawały sobie sprawy z konsekwencji, jakie czyn ich pociągnie.

Obie oskarżone odpowiadają z więzienia śledczego i występują w strojach zakonnych. W godzinach wieczornych zapadł wyrok, skazujący przełożoną Marję Menke na 5 lat ciężkiego więzienia i 121.000 marek grzywny z zamianą w razie niewypłacalności na dalsze 12 miesięcy ciężkiego więzienia. Druga oskarżona siostra Dohm skazana została na 10 miesięcy więzienia oraz 1000 marek grzywny. Poza tem zarządono ściąganie 190.000 marek od klasztoru, do którego należały oskarżone.

Jak ukształtuje się kurs dolara w najbliższej przyszłości?

Wiadomości, jakie ostatnio nadeszły z Paryża co do dalszych losów dolara, budzą w sferach finansowych bardzo żywe zainteresowanie. Rzeczoznawcy twierdzą, że poniesienia, jakie nastąpiły niedawno w Stanach Zjednoczonych, zdają się wskazywać wyraźnie, iż Stany Zjednoczone znajdują się przed okresem nowych eksperymentów w dziedzinie kredytu, przygotowany bowiem został wielki program robót publicznych na sumę 5 miliardów dolarów, który ma przywrócić Rooseveltowi osłabioną w ostatnich czasach popularność wobec nadchodzących w przyszłym roku wyborów Prezydenta Stanów, nie można zaś tworzyć wielkiego planu robót publicznych, nie myśląc jednocześnie o sposobie ich sfinansowania. Jakiemi drogami mogłoby ono pójść, wskazuje nowe prawo bankowe, dające państwu całkowitą władzę nad aparatem kredytowym. Wydaje się, że Stany Zjednoczone znajdują się w przededniu wielkiej inflacji kredytowej. Tego rodzaju krok z natury rzeczy musi się odbić w pierwszym rzędzie na kształtowaniu się kursu dolara.

Choć wcale słyszy się ostatnio różne bardzo oficjalne zapewnienia o stabilizacji wartości dolara, to jednak — w dobrze orientujących się w sferach finansjery światowej — traktowane są one jedynie jako manewr, mający za zadanie osłabienie zagranicą wrażenia wywołanego eksperymentem polityki gospodarczej Stanów Zjednoczonych. To też losy dolara, jak twierdzą w kołach finansowych, w najbliższej przyszłości są problematyczne.

Za sprzeniewierzenie pieniędzy służbowych skazał sąd gdyński defraudanta na 4 lata więzienia

Wczoraj przed Sądem Okręgowym w Gdyni toczył się proces przeciw b. kierownikowi PW. i WF. Stanisławowi Chłodnickiemu, oskarżonemu o sprzeniewierzenie 23.000 zł z funduszy służbowych.

Trybunał w składzie wiceprezesa S. O. Mirzy-Kryczyńskiego i sędziów dr. Połtońca i Karasiewicza uznał winę oskarżonego za udowodnioną i ogłosił wyrok

skazujący go na 4 lata więzienia, pozbawienie praw obywatelskich przez 8 lat, 5000 zł grzywny i ponoszenie kosztów sądowych.

Na poczet kary zaliczono skazanemu 6 miesięcy aresztu śledczego.

Obrońca oskarżonego adw. Piłcieniak zapowiedział wniesienie apelacji.

Wyrok ten wywołał w Gdyni duże poruszenie.

Ustalenie nowych cen za produkty rolne wywożone do Wolnego Miasta Gdańska

W związku z dewaluacją guldena gdańskiego i konieczności ustalenia nowych cen za produkty rolne dopuszczone do wywozu na teren Wolnego Miasta Gdańska, w rokowaniach, przeprowadzonych w ostatnich dniach pomiędzy stroną gdańską i polską ustalono następujące ceny:

za ziemniaki dostarczone do 15 czerwca 1935 r. 5 guldaków franco Gdańsk za 100 kg, za mleko 0,12 guldaka za jeden litr franco Gdańsk, przy ustalonym kontyngencie

dostaw mleka w czasie od 1 maja do 15 czerwca 1935 r. w kwocie 920.000 ltr. O ile powyższy kontyngent 920.000 ltr w tym okresie zostanie przekroczony, to za ilości ponad 920.000 ltr, ustalona została cena 0,08 guldaka za jeden litr franco Gdańsk.

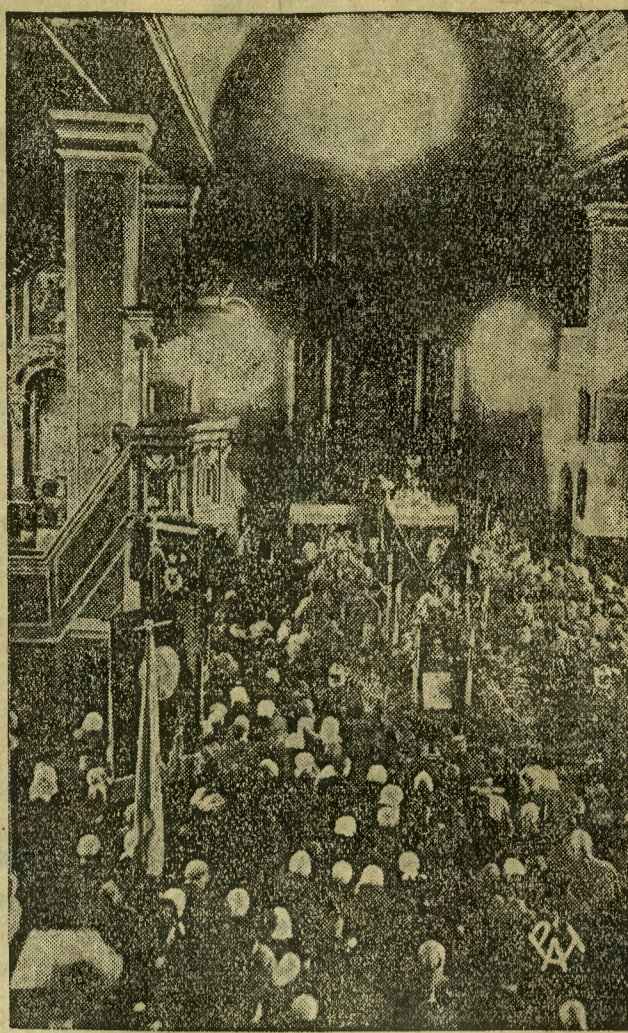
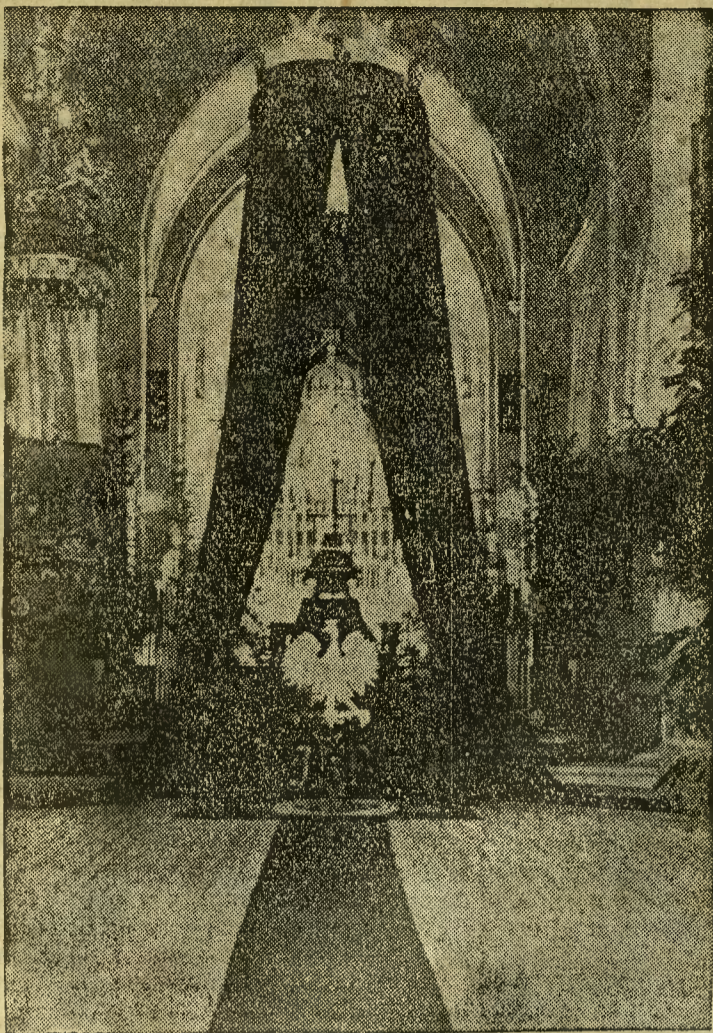
za bydło rogate 66 guld. za 100 kg franco Gdańsk.

za trzodę chlewną 72 guld. za 100 kg franco Gdańsk.

Przy powyższych cenach ustalony został

stosunek walutowy 100 guld. = 100 zł. Na wypadek zmiany stosunku walutowego 100 guld. = 100 zł o 50 proc. w górę lub w dół, cena automatycznie zmienia się w stosunku do zmiany kursu. Od powyższych cen nie będzie się w przyszłości potrącać 20 proc. ani innych opłat, dotychczas przez Gdańsk pobieranych.

Polski Przewodniczący Komisji Mieszanej Polsko - Gdańskiej. (—) Dr. Esden-Temuski.

W dalszym ciągu nadchodzą do nas zdjęcia z uroczystości żałobnych, jakie miały miejsce w całym kraju w dniu pogrzebu Marszałka Piłsudskiego. Na zdjęciach naszych widzimy uroczyste nabożeństwa żałobne w Czortkowie i Braławiu, na które przybyła tłumnie ludność całego miasta oraz okolicznych wsi.

Delegacja Pomorza żegna Wodza Narodu W stolicy Piastów i Jagiellonów

III.

Zaczynają się chwile oczekiwania. Słońce pieści swymi promieniami pokryte patyną wieków mury dostojnego zamczyska wawelskiego. W głębi wylotu ulic, prowadzących pod wzgórze Wawelskie, widać falujące tłumy ludzi.

Tymczasem Wódz odbywa swą ostatnią wędrowkę po ulicach Krakowa. Zdaleka dochodzi tylko głos dzwonów. Pod Wawelem panuje narazie cisza absolutna. Dwa szeregi wojska, wyciągnięte wzdłuż chodników, trzymają kordon.

Tak mijają pewien czas, aż wreszcie już gdzieś blisko odzywa się suchy, szarpący nerwy werbel bębnowy. Orszak pogrzebowy zbliża się do Wawelu.

Na zakręcie ukazuje się wśród szpaleru wojska prosty drewniany krzyż. W tej samej chwili odzywa się w górce potężny a dźwięczny głos śpiżu. To dzwon „Zygmunt”, który „onego czasu król kazał ułać”, wita z wysokiej wieżycy katedry wawelskiej swym królewskim głosem Tego, co nigdy korony nie nosił, a jednak miał nad duszami naszymi królowanie.

Kondukt żałobny powoli nadchodzi. A więc idzie najpierw wojsko — дума i ukochanie Zmarłego. Sztandary pułkowe krepą spowite. Piechota, groźna i malownicza zarazem, w szarych hełmach o linii zupełnie nowej, naszej, polskiej, jakby żywcem gdzieś ze średnio-wiecznych czasów wziętej, wyekwipowana od stóp do głów w sprzęt polski, w polskich fabrykach polskimi rękoma zrobiony, maszeruje z chrzęstem powoli, rytym kroków znacząc szeregami ku górze wzniesionych bagnetów. Prezentuje się wspaniale. Obcy marszałkowie i generałowie, obecni na pogrzebie, mają na co patrzeć.

Dalej z wysoko wzniesionym ku górze sztandarem błękitno-żółto-czerwonym, również kirem spowitym, maszeruje kompania 16 pułku piechoty rumuńskiej im. Marszałka Piłsudskiego. Idą trójkami w czarnych barankowych czapkach na głowach. Przy czapkach mają przypięte jakieś pióra kolorowe. Na naramiennikach świecą srebrne inicjały J. P. Oficerowie w błękitnych mundurach ze złotymi buljonami epoletów na ramionach.

Za Rumunami maszeruje oddział marynarzy. Granatowi chłopcy o twarzach, słonym wichrem spalonych, prezentują się świetnie. Na czele, z obnażoną szpadą w dłoni kroczy dowódca obrony wybrzeża, komandor Frankowski.

Za wojskiem idą wieńce, dziesiątki wieńców, różnych kształtów, różnych kolorów i różnych wielkości. Zwracają uwagę wieńce z błękitnych niezapomnianek od kombatantów francuskich, wielki wieńce ze szkarłatnych róż od

Mussoliniego, kilka wieńców niemieckich ze swastykami na szarfach i inn. Na końcu niosą piękny wieńce od Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Za wieńcami następuje korowód orderów. Trzynastu oficerów niesie na ak-

Pamiętna noc wiosenna, gdy cała stolica
Była jak jedna wielka, żałobna kaplica.
Cisza, kiedy westchnienie brzmi jak echo krzyku,
Kier sztandarów, kier nieba, i tłum na chodnikach.
A wśród skamieniałych, milczących tysięcy,
Tylko turkot lawety, werbel, i nic więcej...

Mój Boże, jakież słowa najprostsze, najkrwawsze,
Potrafią zrównoważyć ten wyraz: „nazawsze”.
Ten żal, że choć kraj cały rozpacza w żalobie,
Nie można nic naprawić, niczemu zapobiec.
Możemy tylko klęczeć u krypty mogilnej,
Mówić po cichu: „boli!” — i płakać bezsilnie...

JERZY MARLICZ.

Ziemia z grobu śp. Marji Piłsudskiej u zwłok Marszałka

Delegacja Polaków z Litwy w osobach prezeski Towarzystwa „Oświata” w Wilkomierzu p. Marji Parczewskiej i członka zarządu Towarzystwa p. Jana Kosski, przywiozła do Warszawy garść ziemi z grobu matki Pierwszego Marszałka Polski ś. p. Marji Piłsudskiej w

Sugintach.

Garść tej ziemi przekazana została przez delegację prezesowi Światowego Związku Polaków z Zagranicy, marszałkowi Senatowi p. Raczkiewiczowi. Ziemia złożona zostanie u zwłok Pierwszego Marszałka Polski.

Kapitały zebrane na F. O. M. na łódź podwodną im. Marszałka Piłsudskiego

Przewodniczący Funduszu Obrony Morskiej Inspektor Armji Generał Dywizji Kazimierz Sosnkowski w porozumieniu z Zarządem Głównym Ligi Morskiej i Kolonjalnej postanowił, zgodnie z § 2 statutu F. O. M.-u, postawić wniosek do Prezesa Rady Ministrów, aby dotychczas zebrane kapitały na F. O. M. przekazać na budowę łodzi podwodnej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, na który to cel prowadzi w wojsku zbiórka „Fundacja Łodzi Podwodnej im. Marszałka Piłsudskiego”.

Wobec powyższego w związku z licznymi zapytaniem Oddziałów, w jaki sposób uczcić pamięć Marszałka J. Piłsudskiego, Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej wzywa wszystkich swych członków, Zarządy Okręgowe, Obwodowe, Oddziałowe, Koła Młodzieży, wreszcie wszystkich swych przyjaciół do jak najintensywniejszej zbiórki na F. O. M. na Nr. 30860 P. K. O., aby jaknajprędzej łódź podwodna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego mogła być zbudowana.

Już przeszło 600 tys. zł zadeklarował przemysł na pomnik Marszałka

Uchwala prezydium Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, wzywająca przemysł do uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego przez zebranie funduszu w wysokości 1 miliona złotych na budowę pomnika, znajduje żywy odzew w przemyśle. Wysokość sum, zgłoszonych do Centralnego Związku przez przemysł wszystkich galezi i wszy-

stkich dzielnic kraju, wynosi już 603.500 zł. Dalsze deklaracje napływają.

Centralny Związek przypomina, iż wpłaty kierować należy do Banku Handlowego w Warszawie, bądź do Powszechnego Banku Związkowego w Polsce na rachunek „Centralny Związek Przemysłu Polskiego — fundusz budowy pomnika Marszałka Piłsudskiego”.

samitnych poduszkach najwyższe odznaczenia Marszałka. Na przedzie granatowo-czarna wstęga orderu „Virtuti Militari”, za nią czerwona wstęga francuskiej „Legji Honorowej”. Niesie ją oficer francuski. Dalej oficer rumuński niesie najwyższe odznaczenia rumuńskie. I tak dalej przesuwają się korowód barwnych wstęg i gwiazd i krzyżów orderowych.

Dalej prowadzą konia Marszałka — kasztanowatej maści, prawdziwa kopja Jego wiernej „Kasztanki” z czasów legjonowych. Rząd koński kirem przykryty.

Dwoma długimi szeregami kroczy duchowieństwo: świeckie i zakonne. Zdaleka dochodzą już żałobne pienia.

W pewnym momencie wśród szpalerów duchowieństwa ukazuje się ośmiu generałów, idących przyspieszonym krokiem na Wawel. W pierwszej dwójce maszerują obaj dowódcy dywizji pomorskich: generał Maxymowicz - Raczyński z Torunia i generał Sawicki z Grudziądza. Jest to ekipa generaliska, która wniesie trumnę ze zwłokami Marszałka do katedry wawelskiej.

Tuż przed lawetą armatnią, na której spoczywają doczesne szczątki Komendanta, postępuje kilkunastu księżąt kościoła w szatach żałobnych. Prowadzi kondukt J. E. Arcybiskup-Metropolita krakowski ks. Sapieha w towarzystwie J. E. Biskupa Polowego ks. Gawliny. Powszechną uwagę zwraca kroczący na czele z wielkim dostojnictwem i godnością biskup obrządku grecko-katolickiego z Przemyśla ks. Kocyłowski, przybrany w bogate szaty swego kościoła, z pastorałem w rękę, w złotej koronie na głowie, z długą, białą jak mleko brodą.

Zdaleka widać już działo, zaprzężone w sześć rosłych, czarnych koni, na którego lawecie spoczywa trumna Marszałka. Prowadzi zaprzęg major artylerji, sześciu oficerów trzyma konie za uzdy. Wojsko prezentuje broń. Wszystkie postacie po obu stronach ulicy nieruchomieją. Pochylają się nisko ku ziemi chłopskie sztandary, pod pomnikiem Kościuszki zebrane. Oczy są utkwione w tę trumnę, koło której zeskocowała się dziś cała boleść i żal osieroczonego narodu i przez chwilę nie pozostają nie widzą. Trumna owinięta jest flagą narodową, na niej spoczywa szara maciejówka Wodza, buława marszałkowska i szabla, ta sama, która jak nigdy szczerbiec Chrobrego, o bramy Kijowa przed laty symbolicznie uderzyła.

Tuż za trumną idzie w grubej żalobie wsparta na ramieniu generała Rydza-Śmigłego Dostojna Wdowa. Wyniosła, szlachetna Jej sylwetka w czerni na długo pozostanie w pamięci wszystkich, którzy ją w tych dniach bólu i żaloby widzieli. Generał Sosnkowski prowadzi pod rękę starszą córkę Marszałka Wandę. Młodsza, Jagoda, prowadzi jeden ze Stryjów. Dalej idzie najbliższa rodzina.

Poprzedzany przez szefa protokołu hr. Romera idzie za trumną Pan Prezydent Rzeczypospolitej. Pochyliła się wysoka Jego postać, mądra i szlachetna, tak wszystkim dobrze znaną twarz zdołał wyrazić powagi i zadumy.

Rozpoczyna się pochód delegacji państw i rządów zagranicznych. W pierwszym szeregu idą Niemcy (kolejność dyktował alfabet według nazw francuskich poszczególnych państw). W szaro-oliwkowym mundurze, z lila wyłogami, idzie premier Prus, Goering, obok niego dwóch generałów armji lądowej i admirał floty niemieckiej. Mieni się w oczach od barwnych mundurów, wstęg i orderów. Za Goeringiem idzie przedstawiciel Wielkiej Brytanji, marszałek polny lord Cavan we wspaniałym, czerwonym mundurze. Rzuca się w oczy

(Ciąg dalszy na stronie 4)

(Ciąg dalszy ze str. 3-ej).

charakterystyczna twarz ministra spraw zagranicznych Francji, Laval. Obok niego widać marsową postać bohatera Verdun, marszałka Petain'a.

Dalej idą premier Stawek, marszałkowie Sejmu Światalski i Senatu Raczkiewicz, rząd in corpore, dyplomacja, Sejm i Senat, sądownictwo, senaty akademickie, kawalerowie orderu „Virtuti Militari”, adwokatura, związek miast i t. d. i t. d.

Głębokimi szeregami idą pierwsi żołnierze Wodza — Legjoniści. Ci, z którymi w roku 1914 wyszedł na bój o Polskę. Ci, którzy krwawili się dla wielkiej Idei na wszystkich frontach wojny światowej, a potem z Jego rozkazu poszli za druty Szczypiorny, Benjaminowa, Łomży. Ci, na których mógł zawsze liczyć. Wierna do ostatniego tchu gromada żołnierska.

Obok mundurów obecnej armii widać błękitne mundury i maciejówki i szare kurtki strzeleckie. Idą cywile z krzyżami legionowemi, gęsto orderem „Virtuti Militari” i „Krzyżami Walecznych” ozdobieni. Idą byli legjoniści z pod Nowego Targu i Nowego Sącza w białych góralskich strojach, idą gromadą byli żołnierze Wodza, ze wszystkich stron kraju przybyli, by oddać Mu ostatnią posługę.

Osobną grupę stanowi dawna Pierwsza Kadrowa. Ta, której niegdys „przy padł w udziale zaszczyt niezmierny”, że pierwsza wkroczyła do Królestwa i pierwsze graniczne słupy niewoli zwała. W pierwszym szeregu maszerują obok siebie plk. Jur-Gorzechowski, co w roku 1907 Moskałom „dziesięciu z Pawiaka” bojowców o Niepodległość wykradł i sekretarz generalny B. B. W. R. poseł Brzęk-Osiński w mundurze rotmistrza ułanów.

(Dokończenie nastąpi)

H. T.

Żalobne posiedzenie Polskiej Akademii Literatury

Polska Akademia Literatury urządza w dn. 31 maja br. o godz. 20 w siedzibie Akademii uroczyste zebrań żalobne z powodu zgonu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Na program złożony się zagajenie zebrania przez Sekretarza Generalnego P. A. L. Juljusza Kadena Bandrowskiego, oraz prelekcja prezesa P. A. L. Wacława Siroszewskiego, poświęcona Pierwszemu Marszałkowi Polski śp. Józefowi Piłsudskiemu, Wysokiemu Protektorowi Polskiej Akademii Literatury.

Współpracownicy „Gazety Warszawskiej” opuszczają to wydawnictwo

Jak się dowiadujemy, kierownik działu ogłoszeń „Gazety Warszawskiej” p. Tadeusz Malewski wystąpił z tego wydawnictwa.

ALICE DE PAYER

Przekład Karola Forda.

Król Stanisław Leszczyński

16) Powieść historyczna

— Vis major. Wytłumaczę to potem, gdy posiedzenie będzie zamknięte — odrzekł tamten również szepem.

— Panowie! — zaczął prezes po chwili. — Zwołałem dzisiaj nadzwyczajne walne zgromadzenie, aby zakomunikować wam rozkazy, przesłane nam z centrali, z Londynu. Przedewszystkiem muszę powiedzieć, że sytuacja finansowa naszego związku jest prosto wymiennie. Jedną tylko grupą holenderską zebrała trzysta tysięcy funtów! To jest wspaniały rezultat. My musimy się jeszcze lepiej spisać. Zbierajcie więc datki wszędzie i wytrwale, bodaj nawet natrętnie. Pracujemy przecież dla dobra ogółu... Ale to wszystko oczywiście w cieniu, bez gwałtów, nieprawdą? Panowie, liczę na was!

Jeden z obecnych podniósł rękę, aby poprosić o głos.

— Jestem mianowany wykonawcą testamentu i opiekunem dwuletniego dziecka, które dziedziczy wielką sumę. Czy mogę mieć pewność, że dziecko za kilka lat otrzyma swój majątek, jeśli bym teraz oddał go w wasze ręce?

— Ależ naturalnie! — odrzekł dobro-

Międzynarodowa wystawa w Brukseli

Gigantyczny odbiornik radiowy. — Możemy widzieć swój głos!

Stoiska przemysłu radiowego na wystawach międzynarodowych są zawsze pierwszorzędną atrakcją dla zwiedzających. Jednak to, co wystawił Philips w tym roku na otwartej w dniu 28. kwietnia Międzynarodowej Wystawie w Brukseli, daleko przewyższa wszystko, co dotychczas można było zobaczyć.

Wystawiony jest tam obecnie wielki odbiornik radiowy Philipsa 8 m długości, 2,5 m wysokości i 1,5 m szerokości. Odbiornik ten jest zaopatrzony w 73 lampy radiowe. Jednak nie potężne rozmiary i ilość lamp stanowią o atrakcyjności tego odbiornika, lecz jego wła-

ściwości techniczne, które wywołują zdumienie u widza. Jest to odbiornik, który nie tylko odtwarza dźwięki, lecz pozwala je zobaczyć, co dotychczas było rzeczą niemożliwą. Każdy zwiedzający może zapomocą tego odbiornika zobaczyć swój własny głos!

Konstruktorzy Philipsa, których dziełem jest ten tajemniczy aparat, mieli na celu nie tylko udostępnienie dla oka ludzkiego, niewidzialnego dotąd światła dźwięków, lecz i zapoznanie szerokiego mas z niezwykle skomplikowanymi procesami, jakie zachodzą we wnętrzu nowoczesnego odbiornika Philipsa.

Każdy radioamator rozumie dziś, że fale elektromagnetyczne, chwytane przez antenę po wzmocnieniu i wyprostowaniu zapomocą lamp odbiornika, wzmacniane są ponownie i doprowadzane do głośnika, który elektryczne drgania zamienia w drgania dźwiękowe. Im większa jest moc i sprawność odbiornika, tem bardziej skomplikowany jest proces tej przemiany.

Skomplikowany sposób działania lamp radiowych, a szczególnie najnowszej lampy oktody, może być najlepiej zrozumiany zapomocą metody pogładowej.

Gigantyczny odbiornik Philipsa na Wystawie Międzynarodowej w Brukseli daje kompletny obraz optyczny tego, co się odbywa w takiej lampie radiowej. Widzi się w niej z początku drgania elektryczne, płynące z anteny do aparatu. Widzi się później fale, jakie wytwarza sama oktoda. Później powstaje mieszanina obu rodzajów drgań. Częstotliwość drgań elektrycznych musi być zmniejszona 5000 razy, aby fale stały się widocznymi dla oka. W tym celu trzeba było skonstruować przyrząd regulujący szybkość tych drgań elektrycznych. Drgania elektryczne uwidocznione są dwoma sposobami: zapomocą figur świetlnych, które swą formą przypominają systemy kryształów, oglądane pod mikroskopem. Z olbrzymią szybkością tańczą te figurki w jedną lub drugą stronę z dokładnym zachowaniem rytmu, w jakim nasze ucho przyjmuje dźwięki. Zapomocą tych figur każdy może zobaczyć swój własny głos. Poza to zapomocą tej samej elektryczno-optycznej metody pokazany jest sposób działania aparatu radiowego. Do tego celu służy przyrząd, który ze względu na prostotę budowy może być nazwany „sitem do piasku”. Drgania z anteny i z oktody oraz mieszanina obu drgań pokazane są w postaci strumieni piasku na ruchomych taśmach bez końca. Dokładny opis tej skomplikowanej „radio-maszyny” zajęłoby nam za dużo miejsca. Wystarczy powiedzieć, że tym aparatem można odbierać również normalne audycje radiowe, nastrajając go na żadaną stację. Podczas odbioru audycji radiowej słuchacz może obserwować działanie lampy detektorowej i przyrządu automatycznie regulującego siłę głosu podczas „fadingu”.

A największą atrakcją dla zwiedzających stoisko Philipsa jest dla nich możliwość wystąpienia w charakterze speakera specjalnej stacji nadawczej, na którą nastawiony jest wyżej opisany aparat. Speaker słyszy swój głos w sali i jednocześnie może obserwować jego elektroakustyczne właściwości.

Czekolade „SANTA” i „SANTA GORZKA” „HAZET” wyrabiana z najszlachetniejszych ziarn kakaowych należy skosztować.

Modernizacja Scotland Yardu posuwa się stale naprzód

Komisarz policji londyńskiej, lord Trenchard, złożył władzom angielskim raport za rok 1934, zawierający interesujące dane dotyczące pracy i rozwoju słynnej policji angielskiej Scotland Yard. Raport ten stwierdza, iż w Londynie dokonywanych jest przeciętnie rocznie ok. 80.000 różnego rodzaju przestępstw i że najnowsze metody walki z temi przestępstwami przyniosły dobre rezultaty. I tak np. jednym z dość pospolitych przestępstw w Londynie są kradzieże aut, a dzięki najnowszym instrumentom technicznym i nowoczesnej organizacji na 3.622 aut skradzione w ciągu roku ubiegłego policja zdołała odnaleźć 3.477 aut. Obok biura statystycznego Scotland Yardu, zorganizowane zostały specjalne biuro map, które zawiera ogromne mapy poszczególnych dzielnic Londynu. Miejsce popełnienia przestępstwa oznacza się na mapie kolorową chorągiewką, a następnie układa dokładny plan obławy, pościgu itp. Według tych map czyni się również porównania statystyczne.

w jakich dzielnicach miasta dokonywanych jest najwięcej, względnie najmniej przestępstw. Wielkie usługi w ściganiu przestępców oddają policji londyńskiej wprowadzone niedawno auta t. zw. „radjowe”, które przez połączenie radiowe otrzymują bezpośrednio z centrali Scotland Yardu odpowiednie instrukcje.

Modernizacja Scotland Yardu posuwa się ciągle naprzód. Niedawno angielski minister spraw wewnętrznych zainaugurował nowe laboratorium naukowe dla policji, w którym używa się specjalnych aparatów radioskopijnych do badania śladów pozostawianych przez przestępców. Raport lorda Trencharda stwierdza, iż ilość przestępstw w roku sprawozdawcz. zmniejszyła się; i tak, ilość włamań spadła w porównaniu z rokiem poprzednim o 16 proc., ilość kradzieży z wystaw sklepowych o 14 proc., ilość kradzieży aut o 3 proc., rowerów o 13 proc.

Dochody Francji z... zegara automatycznego

W obserwatorium paryskim znajduje się zegar-automat, który podaje publiczności na zapytanie telefoniczne godzinę z dokładnością do 1/10 sekundy. Ponieważ za każdą informację obowiązuje opłata 50 centimów, a obserwatorium otrzymuje przeciętnie 12.000 pytań dziennie, przeto rząd francuski pobiera z instalacji tego zegara przeszło 2 miliony franków rocznie. Zegar w obserwatorium kontrolowany jest przez t. zw. „zegary-matki”, które znajdują się w miejscach zabezpieczonych całkowicie przed zmia-

nami i wahaniami temperatury. Nikt nie zbliża się do tych zegarów, umieszczonych w głębokiej studni, gdyż nawet ciepło promieniujące z ciała ludzkiego może wpłynąć ujemnie na dokładność ich biegu. „Okno elektryczne” (komórka fotoelektryczna), umieszczona naprzeciw wahadła tych zegarów czuwa nad ich ruchem i przesyła automatycznie drogą radiową dokładną godzinę obserwatorów francuskich i stacjom nadawczym radiowym, które z kolei przesyłają ją statkom na morzu.

nam w tej chwili potrzebne. Zresztą, w myśl ostatnich rozkazów z Anglii, nie będziemy już więcej podawać nazwisk, nawet przy oficjalnym wprowadzaniu kandydata.

— Jaki? — zapytał mężczyzna, którego tytułowano „Ekscelencją”.

— To bardzo proste... Każdy nowy członek będzie miał dwóch patronów, którzy będą głową odpowiadać za niego.

— O! To chyba ostrożność zbyt dateko posunięta! — odparł dostojnik kościelny (a był to biskup Pamiers).

— Przepraszam Waszą Ekscelencję. Mówię wyłącznie o naszym stopniu, to jest o stowarzyszeniu czynu.

— To znaczy, że stowarzyszenia czytelnicze...

— A nawet stowarzyszenia akademickie zachowają obecny statut. Członkowie znają się wzajemnie i rozpoznają jak najszerzej dobre słowo, nienawiść do nietolerancji, dobroć, pokój powszechny, troskę o wolność ludzkości...

— Można więc z tego wywnioskować — rzekł trzeci osobnik, zasiadający za stołem — że odtąd jedynie my będziemy tajni!

— Tak musi być, panowie! — przewrwał czwarty członek zgromadzenia tonem nakazującym posłuch. — Zaraz poddam wam wystarczający powód. Nasz

pierwszy minister Frejus, lub, jeśli wolicie, kardynał Fleury nie rozumiał ani naszych celów, ani naszych humanitarnych zasad. On prosto nienawidził nas i użyje wszelkich sposobów, aby nas zniszczyć. Otóż to jest głowa kościoła we Francji, a my szcycimy się tem, że są wśród nas (tu skłonił się przed tym, którego nazwano Ekscelencją) biskupi i dygnitarze, którzy mogliby przykro odczuć skutki złej woli kardynała.

Człowiek, który przemówił w sposób tak jasny i dobitny, rozejrzył się po zebranych, jakby chciał się przekonać, jakie wrażenie wywarły jego słowa, poczem usiadł. Był to wysoki blondyn; mimo, że wyrażał się po francusku bez zarzutu i prawie bez akcentu, obecni mieli niejasne przecucie, że przybywa on z tamtej strony kanału, z Londynu, gdzie ma swą siedzibę związek centralny.

Słowa jego odniosły zresztą pełny sukces. Poddano angielską propozycję pod głosowanie (jeden głos dla zwykłego członka, dwa głosy dla członka zarządu i pięć głosów dla przewodniczącego). Wniosek został przyjęty.

Po zamknięciu tych debat i paru formalnościach, mających na celu sprawdzenie, czy żaden intruz nie zdołał wślizgnąć się na zebranie, towarzysze rozeszli się, ustalwszy datę następnego posiedzenia.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Gdańsk - Bornholm - Gdynia

Program 6-go walnego zjazdu Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Gdańsku

Kierownictwo Gdańskiego Oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej, podało współpracownikowi naszej redakcji szczegóły programu 6-go zjazdu Ligi Morskiej i Kolonjalnej, który odbędzie się — jak donosiliśmy — w dniach 1, 2 i 3 czerwca w Gdańsku.

Zjazd rozpoczyna się w Gdańsku dn. 1 czerwca uroczystą inauguracją. O godz. 10 zostanie odprawiona msza św. w kościele Chrystusa Króla. Kazanie wygłosi ks. biskup Okoniewski, który żywo interesuje się sprawami Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

O godz. 11,30 nastąpi pierwsze, plenarne posiedzenie zjazdu w sali Stoczni Gdańskiej. Zostaną wygłoszone referaty programowe. Prawdopodobnie głos zabierze p. min. Kwiatkowski i generał Orlicz-Dreszer, prezes zarządu głównego Ligi Morskiej i Kolonjalnej, poczem poszczególni delegaci złożą sprawozdania ze swych okręgów, oraz nastąpi wybór komisji zjazdowych.

Po odbytych obradach plenarnych, wszyscy delegaci uformują pochód, który skieruje się do Komisarjatu Generalnego przy ul. Neugarten. Niestety Polonia gdańska w pochodzie udziału brać nie może. Społeczeństwo polskie z Gdańska powinno jak najliczniej ustawić się wzdłuż ulic, któreimi pochód będzie przechodził.

Przed Komisarjatem Generalnym prezes zjazdu złoży meldunek najwyższemu dostojnikowi Rzeczypospolitej Polskiej na terenie W. M. Gdańska Komisarzowi gen. R. P. w Gdańsku min. K. Papee, poczem nastąpi akt wmurowania tablicy pamiątkowej w gmachu Kom. Gen.

Po rozwiązaniu pochodu uczestnicy zja-

Poświęcenie największego statku jugosłowiańskiego

W dn. 23 b. m. odbędzie się w Splicie uroczystość poświęcenia największego z dotychczas przez Jugosławję posiadanych parowców „Księżna Olga”. Parowiec ten, posiadający 17 tys. ton wyporności, jest luksusowym statkiem turystycznym, zbudowanym przez angielską stocznnię w Southampton. Chrestną matką statku jest małżonka ks. regenta Pawła ks. Helena, która wyjeżdża na uroczystość tę do Splitu.

Wycieczka dziennikarzy szwedzkich w drodze do Gdyni

W sobotę przedpołudniem przybędzie do Gdyni statkiem „Marieholm” wycieczka 22 dziennikarzy, współpracowników największego pisma w Sztokholmie „Svenska Dagbladet”. Goście szwedcy, którzy przybywają do Polski na zaproszenie M. S. Z. zatrzymają się w Gdyni przez cały dzień, przyczem złożą wizyty władzom portowym i miejskim, zwiedzą port, urządzenia przeladunkowe, większe zakłady przemysłowe na nabrzeżach itd.

Wycieczkę powita przy statku delegacja Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich. Techniczną stronę przyjęcia zorganizował „Orbis”.

Zgromadzenie Rady Naczelnej Zw. Polaków w Gdańsku

Z okazji zamknięcia roku pracy organizacyjnej Związku Polaków odbędzie się w dniu 23 czerwca 1935 r. Zgromadzenie Rady Naczelnej.

W związku z tem Zarząd Główny Związku Polaków przygotowuje sprawozdanie z prac dokonanych w drugim roku istnienia Związku Polaków na terenie W. M. Gdańska.

Dodatni bilans pracy Związku Polaków w Gdańsku widoczny jest na pierwszy rzut oka z wyglądu zewnętrznego Gdańska w polskie święta narodowe. Wygląd budynków w polskie święta narodowe jest odbiciem dusz społeczeństwa polskiego w Gdańsku, których przemiany dokonał w krótkim czasie Związek Polaków. To też Zarząd Główny może być pewien, że społeczeństwo sprawiedliwie oceni jego roczne wysiłki.

Odwołanie wyjazdu organizacji kobiecych do Krakowa

Komisja Porozumiewawcza Pomorskich Organizacji Kobiety komunikuje, że niestety, z powodu niemożności ustalenia dotychczas ściśle kosztów przejazdu kolejowego, zmuszona jest odwołać zapowiadany na dzień 25 bm. wyjazd członkiń Pomorskich Organizacji Kobiety do Krakowa w celu złożenia wspólnie hołdu u trumny Marszałka Piłsudskiego.

zdu udadzą się nad Motławę, gdzie z przed Zielonego mostu odjadą do Nowego Portu na okręt „Kościuszki”.

Od tej chwili zaczyna się najczęściej atrakcyjna część zjazdu. Wszyscy delegaci odbędą polskim transatlantykiem wycieczkę morską na wyspę Bornholm. W czasie podróży trwać będą obrady poszczególnych komisji.

W dniu 2 czerwca przewidziany jest postój na Bornholmie. Autokarami uczestnicy zjazdu zwiedzą wyspę i wieczorem tego dnia nastąpi powrót, w czasie którego odbędą się dalsze obrady.

III dzień zjazdu odbędzie się w Gdyni. Cały ten dzień trwać będą końcowe obrady, na których zostaną rozpatrywane wnioski poszczególnych komisji. W godzinach wieczornych delegaci rozjadą się do miejsc swojego zamieszkania.

Tylko 5 kwestyj gdańskich na porządku obrad sesji genewskiej

Jak donosi specjalny korespondent dziennika „Danziger Vorposten” z Genewy, na porządku obrad obecnej sesji Rady Ligi Narodów nie zamieszczono dwóch spraw gdańskich, a mianowicie sprawy noszenia przez członków umundurowanych oddziałów partii hitlerowskiej honorowych sztyletów oraz sprawy zażalenia dwóch funkcjonariuszy senackich.

Obrady nad pozostałymi 5 kwestyjami gdańskimi rozpoczną się nie wcześniej jak w sobotę.

Prezydent senatu gdańskiego Greiser odbył, po przybyciu do Genewy, rozmowy z referentem dla spraw gdańskich Edenem, Litwinowem, Wysokim Komisarzem Ligi Narodów w Gdańsku Lestrem i stałym delegatem Polski w Genewie, ministrem Komarnickim.

Lista osób odznaczonych Odznaką Honorową LOPP na terenie Pomorskiego Okręgu Wojewódzkiego

I STOPIEŃ — ODZNAKA ZŁOTA.
Kossjor Stefan, prezes Izby Skarbowej w Grudziądzu, Kozubek Włodzimierz, inż. dyr. okr. poczt i telegr. w Bydgoszczy.

II STOPIEŃ — ODZNAKA SREBRNA.
Grochowski Stanisław, em. insp. szkolny w Chojnicach, Krzywobłocki Stanisław, kpt. kwat. Morskiego Dyw. Art. Przeciwoł. w Gdyni, Stachowiak Antoni, instr. wagonu o. p. l. g. w Bydgoszczy, Zembowski Stanisław, inż. kier. fabr. Herzfeld i Victorius w Grudziądzu.

III STOPIEŃ — ODZNAKA BRONZOWA.
Jędrzejewski Stefan, sekr. dyr. okr. poczt

i telegr. w Bydgoszczy, Kotecki Józef, st. asystent P. K. P. w Gdyni, Lakser Mieczysław, kier. sekr. Sądu Okr. w Toruniu, Lipkowski Bronisław, naucz. w Bysławku, Malarkiewicz Jan, kpt. pil. oficer ośw. i instr. Lotn. Szkoły Strzel. i Bombard. w Grudziądzu, Murawski Feliks, urzęd. państw. w Nowemnieście, Ossowski Leon Paweł, kier. sekr. prokuratury Sądu Okr. w Toruniu, Pniowski Stanisław, instr. wagonu o. p. l. g. w Toruniu, Szczerbiński Kazimierz, kpt. k-mdt. obozu PW i WF w Tczewie, Wec Włodzimierz, podkom. P. P. w Toruniu, Wieczorkiewicz Stanisław, chorąży marynarki wojennej w Gdyni, Wojciechowski Franciszek, rolnik w Lulkowie.

Echa tragicznej śmierci śp. Stefańskiego z Gdyni pod kołami pociągu w Bydgoszczy

Jak o tem donosiliśmy, pod kołami pociągu w Bydgoszczy w ub. wtorek zginął w tragiczny sposób mieszkaniec Gdyni śp. Antoni Stefański. Znalaziono go w straszliwy sposób poranionego przez koła pociągu na torze kolejowym w pobliżu mostu Gdańskiego. Przewieziony do lecznicy powiatowej Stefański w niespełna dwie godziny później nie odzyskawszy przytomności zmarł.

W związku z powyższym wypadkiem proszą nas o wyjaśnienie, iż śp. Stefański nie podróżował bez biletu, gdyż był urzędnikiem wydziału wojskowego dyrekcji kolejowej, a więc nie mógł dostać się pod koła pociągu, uciekając przed kontrolerami, lecz najprawdopodobniej padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku. Nie jest również wykluczona możliwość

samobójstwa Stefańskiego, gdyż — jak twierdzą jego koledzy — w ostatnich dniach zdradzał on silne przygnębienie i rozstrój nerwowy, zachowywał się dziwnie, a nawet przez ostatnich kilka dni wstrzymywał się od jedzenia. Przygnębienie jego miało związek ze zgonem śp. Marszałka Piłsudskiego. Stefański był uczestnikiem pierwszych walk o niepodległość, jednym z obrońców Lwowa, członkiem POW., a z Marszałkiem Piłsudskim łączyło go wiele wspomnień. Wśród kolegów i znajomych uchodził za człowieka zacnego, niezwykle obowiązkowego, kryształowego charakteru.

Dochodzenia policyjne, które ostatecznie ustalią przyczynę tragicznego wypadku śp. Stefańskiego nie zostały jeszcze ukończone.

Tragiczna katastrofa samochodowa w Sopotach 4 osoby ciężko, 3 osoby lżej ranne

Onegdaj nad wieczorem wydarzyła się w Sopotach katastrofa samochodowa, której ofiarami padło kilka osób. Przebieg katastrofy był następujący: Na skrzyżowaniu ulic Adolfa Hitlera, Gromschallee i Grosse Unterführung zderzyły się samochód ciężarowy sopockiej filii Centrali Mleka Dz. 2936 z samochodem osobowym Dz. 812.

Skutkiem zderzenia wyrócił się załadowany konwiami z mlekiem samochód ciężarowy, a mleko wylało się na ulicę.

Samochodem ciężarowym kierował szofer H. Ringe z Gdańska, a obok niego jechali pomocnik szofera Kurt Schulz i jego żona. R. nie odniósł prawie żadnych obrażeń ciała, zaś towarzyszący mu

Schulz i jego żona doznali tak poważnych ran, że w stanie ciężkim odwieziono ich do lecznicy miejskiej.

Katastrofa spowodowana została nadmiernie szybką jazdą na skrócie samochodu ciężarowego. Szofer Ringe był podobno podchmielony i został natychmiast przez policję aresztowany.

Samochodem osobowym, który skutkiem zderzenia został poważnie uszkodzony i również się wyrócił, kierował właściciel, były inspektor kąpielowy Gustaw Sontowsky. W samochodzie znajdowali się oprócz niego jego żona i bawiący u nich małżonkowie Köhlerowie z Poznania. Köhlerowie odnieśli również tak niebezpieczne rany, że musiano ich także przewieźć do lecznicy miejskiej.

Przed zawodami balonów wolnych o puchar im. pułk. Wańkowicza

Start balonów nastąpi w niedzielę 26 bm. w Toruniu

Jak już kilkakrotnie pisaliśmy, w niedzielę, 26 maja, odbędą się w Toruniu VII krajowe zawody balonów wolnych o puchar im. pułk. Wańkowicza. W zawodach weźmie udział 6 klubów z 11 balonami.

Startować będą:

Z klubu 1 Bataljonu Balonowego w Toruniu balon „Wilno” — pilot por. Michał Filipkowski i pom. pil. por. Kazimierz Mensch; balon „Poznań” — pilot por. Tadeusz Kasprzycki i pom. pil. ppor. Wiktor Dobrzański oraz balon „Lwów” — pilot por. Edward Wirszyłło i pom. pil. por. Kazimierz Szurgot.

Z 2 Bataljonu Balonowego w Jabłonie balon „Hel” — pilot por. Władysław Pionko i pom. pil. por. Jerzy Kowalski; balon „Łódź” — pilot por. Rudolf Marcinkowski i pom. pil. por. Bronisław Koblański oraz

balon „Jabłonna” — pilot por. Stefan Sidor i pom. pil. por. Antoni Stencel.

Z Departamentu Aeronautyki balon „Gopło” — pilot por. Jan Zakrzewski, 2-krotny zdobywca pucharu im. pułk. Wańkowicza i pom. pil. kpt. Czesław Dratwa.

Z Sekcji balonowej w Warszawie balon „Syrena” — pilot por. Stanisław Łojasiewicz i pom. pil. inż. Franciszek Janik.

Puchar im. pułk. Wańkowicza.

Z Sekcji balonowej z Legionowa balon „Legjonowo” — pilot kpt. Stefan Nowicki i pom. pil. inż. Józef Rojek.

Z Sekcji balonowej z Krakowa balon „Kraków” — pilot Bronisław Włodarczyk i pom. pil. Olech Truszkowski.

Z Sekcji balonowej Mościce balon „Mościce” — pilot inż. Adolf Klodnicki, pom. pil. Bronisław Kasprzak.

Należy zaznaczyć, że w poszczególnych ośrodkach balonowych załogi balonów zostały wylosowane. Następnie pomiędzy załogami zostali wylosowani piloci i pomocnicy pilotów i wreszcie każda z załóg wylosowała balon.

Wczoraj w południe pod przewodnictwem kierownika zawodów, dowódcy 1 balonu balonowego w Toruniu p. mjr. dypl. Kamińskiego specjalna komisja w składzie p. p.: kpt. Świerzyńskiego, kpt. Guńskiego i kpt. Janusza oraz dokooptowanych do komisji: delegata Miejskiego Komitetu LOPP. w Toruniu p. Putza i współpracownika „Dnia Pomorskiego” p. Szymkowiaka, ustaliła drogą losowania kolejność startu balonów.

Kolejność ta jest następująca: jako pierwszy o godz. 16 wystartuje balon „Hel”, a następnie w odstępie od 5 do 10 minut kolejno „Lwów”, „Kraków”, „Jabłonna”, „Legjonowo”, „Mościce”, „Wilno”, „Poznań”, „Gopło”, „Syrena” i jako ostatni „Łódź”.

Zawody — jak wiadomo — odbędą się na polu wzlotów przy hali balonowej. Poprzednio projektowano, aby publiczność, która niewątpliwie weźmie tłumny udział w starcie balonów, miała bezpłatny dostęp na pole wzlotu. Projekt ten jednak obecnie zmieniono i postanowiono pobrać za wstęp minimalną opłatę, która zostanie w całości przekazana na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego. Wstęp ten będzie wynosił 30 groszy od osoby, oraz 10 groszy dla szeregowców i młodzieży szkolnej.

Wystawa polsko-rumuńska w Cluj

Wczoraj została otwarta w Cluj w Rumunii w obecności władz miejskich oraz miejscowych władz uniwersyteckich i szkolnych wystawa polsko-rumuńska, poświęcona życiu młodzieży. W wystawie biorą udział ze strony polskiej liczne organizacje młodzieży na czele z Związkiem Akademickim „Liga” i harcerstwem oraz ze strony rumuńskiej — harcerstwo i miejscowa młodzież uniwersytecka i szkolna.

Na ziemiach Pomorza

Budujemy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego

W dniu wczorajszym Oddział Pomorski Zw. Leśników nadesłał do Komitetu Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej list, nast. treści:

Organizacje zrzeszające na terenie Pomorza leśników i ich rodziny na nadzwyczajnych zebraniach odbytych w dniu 15 bm. uchwały ku uczczeniu pamięci Wodza Narodu śp. Marszałka Piłsudskiego asygnować na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej następujące kwoty: Zarząd Okręgu Przysposobienia Wojskowego Leśników 300.— zł. Oddział Pomorski Związku Leśników Rz. P. 100.— zł., Zarząd Okręgu i Koło Rodziny Leśnika 50.— zł.

Ponadto Cech Ślusarzy w Toruniu zadeklarował na budowę Muzeum złotych 30.—.

WYKAZ SUM WPLACONYCH W POMORSKIEJ KOMUNALNEJ K. O. NA KONTO KOMITETU BUDOWY MUZEUM ZIEMI POMORSKIEJ

W ciągu dnia wczorajszego do Pomorskiej Wojewódzkiej Komunalnej Kasy Oszczędności (ul. Mostowa 11 — gmach Starostwa) wpłynęły na konto Komitetu Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego następujące kwoty:

Cech Rzeźnicko-Wędliniarski w Toruniu zł. 100.—.

Kpt. Leopold Jarosławski w Toruniu zł. 20.—.

Inż. Władysław Suryn w Toruniu zł. 10.—.

Generał Dywizji Mieczysław Norwid-Neugebauer, Inspektor Armii w Toruniu zł. 300.—.

Stanisław Mittlener — Podinspektor Naczelnik Urzędu Śledczego w Toruniu zł. 50.—.

Grono Nauczycielskie Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej w Toruniu zł. 30.—.

Uczniowie Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej w m. zł. 50.—.

Organizacja Przeposobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju, Koło Lokalne w Toruniu zł. 50.—.

Irena Gutwińska, dyrektorka Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej w Toruniu zł. 10.—.

Cywilni Piekarze Piekarni Wojskowej w Toruniu za pośrednictwem Adm. „Dnia Pomorskiego“ zł. 17.50.

Nela Kowalska, żona profesora w Toruniu ul. Mickiewicza nr. 126, zł. 5.—.

Wacław Hulewicz, Papowo Toruńskie zł. 20.—.

Razem wpłacono zł. 662.50.

Wielka manifestacja żałobna nauczycielstwa w Toruniu

Z inicjatywy Związku Naucz. Polskiego i Inspektoratu Szkolnego w Toruniu odbyła się w niedzielę, 19 bm. w pięknie przystrojonej auli szkoły wydziałowej uroczysta akademja żałobna ku czci śp. Wodza Narodu, w której wzięło udział 630 nauczycieli z pow. toruńskiego, chełmińskiego i wabrzeskiego. Akademję zagał w zastępstwie przebywającego na uroczystościach pogrzebowych w Krakowie insp. Seiba, podinsp. Gebel, który odczytał Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Następnie przemawiali p. p. Smajkówna, prof. Babinicz, Buchholz i Leśniewski. Chór nauczycielski w zwiększonym składzie wykonał dwie pieśni, zaś p. Rosołowski odegrał na pianinie marsz żałobny Szopena oraz „Pierwszą Brygadę“.

Po złożeniu uroczystego ślubowania i wysłania depezb kondolencyjnych do Ministra WR. i OP. i Kuratora O. S. Pom., zebrani przemaszerowali w zwartym szeregu pod pomnik Marszałka, gdzie w podniosłym nastroju dano wyraz głębokim uczuciom w 3 minutowym milczeniu i złożeniu u stóp pomnika wiązanek żywego kwiecia.

Po akademji odbyło się zebranie Zw. N. P., na którym uchwalono opodatkować się na budowę Muzeum Pomorskiego, w ramach organizacji w wysokości conajmniej 1 zł. od osoby, niezależnie od składek, które każdy związkowiec wpłaci na ten sam cel jako nauczyciel.

Należy zaznaczyć, że tak imponujący zjazd nauczycieli, bez względu na przynależność organizacyjną ma miejsce po raz pierwszy w Toruniu.

Stan z dnia 21 b. m. zł. 19.621.50.

Stan na dzień 22 b. m. zł. 20.284.—.

Wydział Powiatowy w Chełmnie łącząc się w ogólnej żałobie narodowej z powodu śmierci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego na posiedzeniu w dniu 21 maja br. uchwałił **ustawić na sali Rady Powiatowej w Chełmnie popiersie Wodza Narodu i przeznaczyć na budowę Muzeum Jego imienia w Toruniu kwotę 3.000 zł.**

Stolica Borów Tucholskich w dniu żałoby

Tuchola pamięta krótkie chwile pobytu śp. Marszałka, który w 1921 r. przejeżdżał przez miasto i wykazała w ciężkich dniach żałoby jak głęboko dusza borowiacka odczuła powszechny ból i smutek. — W najgłębszych zakątkach powiatu odbyły się nabożeństwa i obchody żałobne. Na uroczystości pogrzebowe do Warszawy i Krakowa wyruszyły poczty sztandarowe Powst. i Wojsk w liczbie 6 sztandarów i 18 ludzi. — Wszystkie organizacje urządziły uroczyste posiedzenie żałobne z przyjęciem odpowiednich powadze chwili rezolucyj. Nabożeństwa żałobne były odprawiane codziennie w przeciągu tygodnia z inicjatywą społeczeństwa, Federacji i innych organizacji.

W Tucholi w dniu pogrzebu w kościele, przybranym kirem i zielenią, dookoła katafalku, przykrytego sztandarem narodowym ustawiono wartę honorową. Uroczyste nabożeństwo z asystą odprawił ks. dr. Krefft. Katafalk został przez cały dzień w otwartym dla publiczności kościele, a warta zmieniała się co pół godziny. Po zakończeniu nabożeństwa obrzumi, niemal kilometrowy pochód złożony z członków organizacji i spo-

Wczesny ranek 13 maja br. tak jak całe Polsce, a poniekąd i światu, tak samo i Brodnicy przyniósł tę smutną wiadomość o zgonie śp. I Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, którą podawano sobie z ust do ust przyjmując z niedowierzaniem. Gdy jednak wiadomość ta okazała się faktem, serca wszystkich ogarnęło przygnębienie i rozpacz. W rozpacz tej powstała myśl, która spowodowała — że tak można powiedzieć — samorzutne utworzenie się Komitetu Obywatelskiego, by godnie uczcić pamięć Zmarłego Wodza i Twórcy Polski Odrodzo-

nej. Na czele komitetu stanął p. starosta M. Galusiński, wraz z przedstawicielami wojska, wszystkich organizacji i stowarzyszeń na tut. terenie. Analogicznie powstały komitety gminne, w skład których weszli przedstawiciele wszystkich warstw ludności.

Tego samego dnia, tj. w poniedziałek przed południem przy udziale całego garnizonu nastąpiło uroczyste okrycie sztandaru pułkowego 67 pp. kirem, oraz odczytanie orędzia Pana Prezydenta i rozkazu Inspektora Sił Zbrojnych generała dywizji Rydz-Śmigłego i Ministra Spraw Wojskowych gen. bryg. Kasprzyckiego.

Nazajutrz dnia 14 bm. o godz. 10 po raporcie odebranym przez dowódcę garnizonu p. ppulk. Kotowicza od wojska i organizacji na Rynku im. Marszałka Piłsudskiego odbyła się uroczysta żałobna msza św. z egzekcjami w kościele farnym, w której udział wzięło całe społeczeństwo miasta i okolicy. W tym samym czasie przed popiersiem Marszałka ustawionem na Rynku na postumencie okrytym flagą narodową i kirem, wojsko zaciągnęło wartę honorową, którą następnie od godziny 12 przejął Związek Strzelecki. Po bokach płonęły zapalone znicze, a całość przybrana była zielenią. O żałobnym posiedzeniu Rady Miejskiej donosiliśmy już poprzednio.

Tak samo jak w dniu 14 bm., odbyły się we wszystkie następne dni tygodnia uroczyste msze św. żałobne, zakupione przez poszczególne organizacje i stowarzyszenia.

Ponadto w sobotę, jako w dniu złożenia zwłok śp. Marszałka na wieczny spoczynek w podziemiach Katedry Wawelskiej odbyła się o godz. 13 uroczysta akademja żałobna na sali Domu Katolickiego wypełniona po brzegi publicznością. Na całość akademji tej złożyło się: odegranie marsza żałobnego przez orkiestrę wojskową 67 p. p., przemówienie p. prof. Zontka i odegranie hymnu narodowego oraz I Brygady.

Na liście kondolencyjnej wyłożonej u p. Starosty Powiatowego umieścił swe podpisy cały szereg osób w imieniu bądźto organizacji czy stowarzyszenia, bądźto w imieniu własnym.

Na terenie powiatu w poszczególnych gminach, parafjach, szkołach i gromadach odbywały się nieustannie w ciągu całego tygodnia uroczyste msze św. żałobne, akademje, uroczyste zebrania rad gminnych i gromadzkich, kółek rolniczych i t. d., podczas których zaobserwować było można niezmiernie wzruszenie i ból jaki dotknął całą ludność, a wyrazem czego były bardzo liczne kondolencje przesyłane na ręce przedstawicieli władz państwowych p. starosty Galusińskiego, oraz zbiorowe uroczyste ślubowania na wierność ideałów tych, których wyrazicielem była postać Marszałka.

W uroczystościach pogrzebowych w Warszawie i Krakowie wzięło udział poczet sztan darowy t. k. pułku, poczty sztandarowe wszystkich organizacji, delegacje stowarzyszeń oraz poszczególni członkowie tychże.

CHORA WĄTROBA ZATRUWA ORGANIZM

Zaburzenia w funkcjonowaniu wątroby i wydziałaniu żółci powodują swego rodzaju zatrucie organizmu, a na tem tle szereg najrozmaitszych chorób.

Ziela Magistra Wolskiego „Biliosa“ zawierające znane rośliny egzotyczne Combretum i Boldo, pobudzają wątrobę do właściwej pracy oraz prawidłowego wydziałania żółci i powodują naturalne wypróżnienia. Stosują się przy cierpieniach wątroby i woreczka żółciowego (kamicy żółciowej).

Ziela ze znak. ochr. „Biliosa“ do nabycia w aptekach i drogerjach (składach aptecznych). Wytwórnia Magister E. Wolski, Warszawa, Ziela 14. m. 1. 4146

patrzącego pogodnie z portretu, ubranego w czerń, przy którym Strzelcy pełnili wartę honorową.

Odczytane orędzie Pana Prezydenta, przemówienie, dźwięki żałobnej muzyki, śpiewu i deklamacje złożyły się na tę żałobną uroczystość.

I mimo, że dni uroczystości żałobnych minęły i życie wymaga powrotu do rzeczywistości i pracy, jednak smutek z serc nie ustąpił, a miasto nadal tonie w flagach żałobnych.

Pracownicy chemiczni oplakują zgon Budowniczego Polski

Celem uczczenia pamięci naszego nieśmiertelnego Wodza Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego, w Polsko - Belgijskich Zakładach Chemicznych w Toruniu odbyła się uroczysta akademja, na której została powzięta i podpisana przez wszystkich bez wyjątku 82-ch pracowników firmy,

REZOLUCJA

„Przejęci najgłębszą żałobą w dniu odprawienia naszego Ukochanego Wodza na miejsce Jego Wiecznego Spoczynku, my pracownicy fabryki Polsko - Belgijskie Zakłady Chemiczne S. A. w Toruniu zebrani na uroczystej akademji, ślubujemy i postanawiamy, aby Jego idee wielkiej i mocarnej Polski zgodnym wysiłkiem naszym i opartym na naszych postępkach trwaniem wzmianczają i strzec jak skarbu najdroższego, a przeciw wraży na Nią zakusom do ostatniego życia tchnienia Jej bronić, abyśmy, gdy kiedyś staniami wszyscy ramię przy ramieniu na wiecznym z Wodzem naszym apelu, móc w serdecznej ofie-

rze złożyć Mu świętego obowiązku naszego spełnienie“.

(82 podpisy).

Rezolucję tę w dwóch egzemplarzach wręczono p. Wojewodzie Pomorskiemu z prośbą o przesłanie do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej profesora Ignacego Mościckiego, patrona przemysłu chemicznego oraz do Prezydium Rady Ministrów.

Trzeci egzemplarz wręczony został panu generałowi Thommee, dowódcy D. O. K. 8 z prośbą o wręczenie Generalnemu Inspektorowi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej panu generałowi Rydzowi - Śmigłemu.

Równocześnie za przykładem pana Wojewody Pomorskiego wśród pracowników Zakładów zarządzono zbiórkę na cel Budowy Muzeum im. Marsz. Piłsudskiego w Toruniu, a która to zbiórka poparta przez wszystkich bez wyjątku pracowników i robotników fabryki dała sumę zł. 500. Kwotę tę w dniu 20 maja zarząd fabryki wpłacił do Kasy Urzędu Wojewódzkiego na cel powyższy.

Dni żałoby w Nowem

Prawda nieubłagana o stracie ogromnej, bolesnej, jaka dotknęła całą Polskę, wstrząsnęła do głębi spokojem małomiasteczkowego życia. Smutek i żal powszechny zaległy dusze wszystkich mieszkańców.

Zastęgli w bólu ludzie poszukali ukojenia w nabożeństwie żałobnym, odprawionem 14 maja w kościele parafjalnym przez ks. prob. Bartkowskiego.

Organizacje społeczne powierzyły smutny obowiązek złożenia wyrazów bólu i żalu na ręce Pana Starosty powiatowego świeckiego panom: burmistrzowi Kuchczyńskiemu, notariuszowi Gauzie, lek. wet. Ozimkiewiczowi i Domańskiemu. Do księgi kondolencji wpisali przez tych panów swe nazwiska: Miasto Nowe, Kom. Miejski B. B. W. R. Nowe, Związek Strzelecki, Związek Weter. Powstań Narod. i Koło Przyjaciół Strzelca.

Obywatele zrzeszeni i niezrzeszeni, a nawet dzieci szkolne przybrały rękawy w opaski kiru.

Na posiedzenie Rady Miejskiej przypadające w dniu 17 maja zjawili się w komplecie Zarząd Miejski, Rada Miejska i wszystkie komisje miejskie z przepaską czarną na lewym rękawie i przepasanemi kirem odznaczeniami. Przed umieszczonym wśród kwiecia i kiru portretem Marszałka odczytał burmistrz Kuchczyński Orędzie Pana Prezy-

denta Rzeczypospolitej i wygłosił przemówienie żałobne.

W czasie odczytywania Orędzia i przemówienia wszyscy obecni stali, zachowując po ostatnim słowie, trzyminutowe milczenie.

Bezpośrednio po tem odczytał burmistrz Kuchczyński uchwałę Zarządu Miejskiego, w której miasto deklaruje na kopiec Marszałka Piłsudskiego oraz na Muzeum Jego Imienia w Toruniu po 100 złotych. Rada Miejska przez powstanie dała wyraz, że czyni uchwałę Zarządu Miejskiego także swoją uchwałą.

Drugie nabożeństwo żałobne odbyło się w sobotę 18 maja. Bezwzględnie po nabożeństwie zebrały się dzieci i ci obywatele, których nie stać na własne radio, przy głośniku szkoły powszechnej, by tu być niemymi uczestnikami orszaku pogrzebowego.

I jeszcze raz złączyli się mieszkańcy Nowego w wspólnej kontemplacji żałobnej na wieczorowej akademji, urządzonej przez grono nauczycielskie. Niestety nie wszyscy mogli w niej uczestniczyć, bo największa sala w Nowem nie mogła w sobie pomieścić tych rzesz żałobnych gości. Scena wybita kirem, barwami narodowemi i orderu Virtuti Militari pogłębiała uczucia bezgranicznego smutku. Łzy cisnęły się do oczu na widok dobrotliwego oblicza Ukochanego Zmarłego,

Co dadzą Pomorzu nowe koleje?

Nasz wywiad z Dyrektorem Departamentu Utrzymania i Budowy Min. Kom.

Już w najbliższych dniach, rozpoczyna się prace przy budowie nowej linii kolejowej — z Sierpca do Torunia, a wnet potem, w końcu czerwca, lub w lipcu — nastąpić mają pierwsze roboty przy budowie kolei Sierpc—Brodnica. O zamierzeniach tych, pisaliśmy już pokrótce, pragnąc jednak dać naszym Czytelnikom garść bliższych informacji — zwróciliśmy się o nie do czynników miarodajnych. Obecnie śpieszymy podzielić się z Czytelnikami temi cennymi uwagami i wyjaśnieniami, jakie otrzymaliśmy, dzięki uprzejmości p. Dyrektora Departamentu Utrzymania i Budowy Ministerstwa Komunikacji, inż. **Seweryna Andrzejewskiego**.

— Znaczna część naszego kraju — rozpoczyna p. Dyrektor Andrzejewski — a więc Wielkopolska, Pomorze, Śląsk i Małopolska, naogół dobrze jest zaopatrzona w koleje, których dość gęsta sieć pozostała tu jeszcze z czasów zaborczych. Gorzej natomiast przedstawia się sprawa na terenie b. Kongresówki, a specjalnie — na ziemiach wschodnich Rzplitej, szczególnie dotkliwie upośledzonych pod tym względem przez dawne rządy rosyjskie. Jeżeli nawet budowano tu pewne linie, to (jak zresztą i w dwóch innych b. zaborach) przeprowadzono to wyłącznie pod kątem potrzeb i ogólnej polityki państw zaborczych, nie licząc się absolutnie z najwyższymi nawet interesami ziem polskich i ich ludności.

Z chwilą odzyskania Niepodległości, Polska otrzymała w spuściznę trzy odrębne zamknięte sieci kolejowe poszczególnych dzielnic, odgródzone od siebie granicami dawnych zaborów i niepowiązane ze sobą, a przez to — niedostosowane do konieczności naszego Państwa. Tak stan rzeczy postawił polskie władze kolejowe wobec olbrzymiego zadania — rozbudowy i przystosowania linii kolejowych Rzplitej do tych zmienionych, tak bardzo odmiennych, warunków.

Wśród całego tego splotu zagadnień komunikacyjnych, rozwiązywanych z wielkim wysiłkiem i nakładem kosztów, doniosłe znaczenie posiadało też połączenie Pomorza z innymi dzielnicami kraju. Wysuwającą się tu na czoło potrzeb budowę magistrali węglowej, łączącej Śląsk z Gdynią, mamy już za sobą. Teraz przystępujemy z kolei do ostatecznej fazy rozbudowy słabo dotychczas rozwiniętej sieci kolejowej ziemii plockiej, przez co teren ten zostanie związany liniami komunikacyjnymi z Pomorzem, a równocześnie ziemia pomorska uzyska dwie nowe, ważne linie tranzytowe.

Zapytałby może ktoś, dlaczego przeprowadzimy obecnie właśnie te roboty, a nie postaramy się najpierw o zagęszczenie sieci kolejowej na bardziej, niż ta część kraju upośledzonych ziemiach wschodnich? Tak, ale trzeba wziąć pod uwagę również znaczną różnicę gęstości zaludnienia tych dzielnic, jak również niejednakową ich intensywność gospodarczą.

A teraz zaznajomimy pokrótce Czytelników z najistotniejszymi momentami samego projektu budowy tych dwóch nowych pomorsko-plockich linii kolejowych, jak również z historią tej budowy. Już w pierwszych latach po wojnie ówczesne Ministerstwo Kolei zamierzało przebudować okupacyjną wąskotorówkę z Nasielska do Lubicza na linię normalnotorową do Torunia, projektując równocześnie budowę kolei Płock—Brodnica, jako dalszego ciągu linii od Zgierza przez Kutno, pomyślanej, jako arterja ze Śląska ku Pomorzu Mazurskiemu. Z zamierzonych prac wykonano jednak wówczas tylko część, a mianowicie odcinek z Nasielska do Sierpca i rozpoczęto roboty wstępne na odcinku Płock—Sierpc. I dopiero w r. 1932 została podjęta nanowo budowa tej ostatniej linii, oddanej niedawno do eksploatacji. Wreszcie — obecnie Ministerstwo Komunikacji rozpoczyna budowę pozostałych odcinków: Sierpc—Brodnica i Sierpc—Toruń.

Pierwszy z nich, stanowiący (jak to

wyżej wspomnieliśmy) ostatnią część linii, pomyślanej ongiś, jako magistrala węglowa ze Śląska do Brodnicy — obecnie stanie się właściwie odgałęzieniem (z Karsznic) zbudowanej w międzyczasie, głównej magistrali węglowej Herby Nowe—Inowrocław—Gdynia. Odgałęzieniu temu brak jeszcze wprawdzie będzie mostu kolejowego na Wiśle pod Plockiem, ale most ten ma być już wkrótce wybudowany, zresztą przypuszczalnie, jako szosowo-kolejowy.

Tak zaprojektowana magistrala łączy więc najkrótszą drogą dwie, odmiennie gospodarczo, a przez to — uzupełniające się wzajemnie, dzielnice kraju: z północy — powiaty brodnicki, grudziądzki, wąbrzeźnicki i lubawski oraz ziemię plocką — słowem tereny o wysokiej kulturze rolnej, z południa zaś, wielkie centra węglowe i przemysłowe zagłębi, oraz ważne ośrodki przemysłu w Częstochowie, Łodzi, czy Zawierciu. Wśród artykułów wymiany gospodarczej, jakie będą tędy przewożone, na czoło wysuną się niewątpliwie: zboże, węgiel, wytwory przemysłu metalurgicznego itp. — Niezależnie od tego, magistrala ta, w połączeniu z innymi, istniejącymi już liniami Pomorza, stworzy dodatkowe (poza linią Herby—Gdynia) wyjście ku morzu przez Łaskowice.

Jeżeli idzie o linię Sierpc—Toruń, to, nie posiadając wprawdzie takiego znaczenia tranzytowego, jak omawiana powyżej — jednak, łącznie z istniejącym już przedłużeniem jej na Nasielsk, stwo-

rzy ona nowe i ważne dodatkowe połączenie z Warszawy do Torunia, krótsze o 7 klm. od linii przez Kutno, a o 35 klm. krótsze od obecnego połączenia stacji prawego brzegu Wisły z Toruniem. Słowem, kolej da lepsze i wielokrotniejsze, niż dotychczas powiązania komunikacyjne centrum Państwa z morzem.

Rozpoczęcie tymczasowego ruchu kolejowego na nowych liniach przewidziane jest już na drugą połowę przyszłego roku. Koszt budowy kolei Sierpc—Toruń wyniesie około 13 milionów. Ścisłego kosztu budowy linii Sierpc—Brodnica nie da się jeszcze w tej chwili obliczyć; nastąpi to w najbliższym czasie. Całość budowy zostanie wykonana wyłącznie z materiałów krajowych, siłami polskich inżynierów i polskich robotników. Roboty będą prowadzone równocześnie na całej trasie.

Na zakończenie — jeszcze słów kilka wyjaśnienia, czy i kiedy nasze koleje „dogonią“ inne państwa zachodnioeuropejskie w rozbudowie ich sieci kolejowej. Otóż — sieć naszą rozbudujemy i uzupełnimy zgodnie z potrzebami gospodarczymi kraju, jednakże niecelowe byłoby takie jej zagęszczenie, jak to np. jest w Niemczech, czy Belgii, które koleje swe budowały w czasie, kiedy stanowiły one jedyny, nowoczesny środek komunikacji. Dziś sytuacja zmieniła się pod tym względem — co też musimy wziąć pod uwagę przy ustalaniu naszej polityki komunikacyjnej.

J. DELIN.

Elektryfikacja jest hasłem dzisiejszych czasów.

Spopularyzujcie ideę elektryfikacji przez reklamę

Zelektryfikowany kraj da możliwość rozwoju przemysłowi elektrotechnicznemu !!!

Numer elektryfikacyjny naszych wydawnictw najlepszą okazją reklamową dla przemysłu i handlu elektrotechnicznego.

Ogłoszenia, reportaże i opisy przyjmujemy do dnia 27 maja b. r.

Koleje państwowe w dniach żałoby narodowej zdały egzamin swej sprawności

Na uroczystości pogrzebu Marszałka Piłsudskiego przewieziono do Warszawy w dniach 15 i 16 bm. 210-ma normalnymi pociągami około 100.000 osób, ponadto przewieziono w tych dniach 15 pociągów dodatkowych z delegacjami i pocztami sztandarowymi wojskowymi, oraz 5 pociągów dodatkowych z organizacjami cywilnymi.

Po ukończeniu uroczystości pogrzebowych w Warszawie w dniu 17 maja uruchomiono 22 pociągi dodatkowe do Krakowa, w ten pociąg żałobny, pociąg Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Rządu, członków Sejmu, dyplomacji, pocztów sztandarowych wojskowych, organizacji społecznych itp.

Pociągi te odeszły z Warszawy w ciągu 7 godzin między godz. 6 po południu 17 bm., a godziną 1 w nocy dnia 18 bm. linją Warszawa — Radom — Kielce — Kraków i linją Warszawa — Częstochowa — Kraków.

Ogółem przybyło do Krakowa na uroczystości żałobne około 125.000 osób w 155 pociągach, w tem 112 normalnych i 43 pociągi dodatkowe.

Służba informacyjna krakowskiej dyrekcji kolejowej zorganizowana była w ten sposób, że naprzeciw pociągów przybywają-

cych do Krakowa wyjeżdżali informatorzy, którzy przy pomocy ulotek informowali podróżnych o dniu i godzinie powrotu z Krakowa poszczególnych pociągów dodatkowych, przez co uniknięto skupienia podróżnych na dworcach przed odjazdem. Niezależnie od tego na wszystkich dworcach, peronach i przed dworcami były zorganizowane dodatkowe punkty informacyjne.

Wyjazd z Krakowa uczestników uroczystości pogrzebowych w liczbie około 120.000 osób nastąpił w ciągu 30-tu godzin w różnych kierunkach, przy czem największe skupienie było w ciągu pierwszych 18 godzin.

Powrót pociągu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z Krakowa zorganizowano w ten sposób, że członkowie Rządu zegnali Pana Prezydenta w Krakowie, a witali w Warszawie. Pociąg Pana Prezydenta przeprowadzono drogą przez Częstochowę, a pociąg z Rządem krótszą drogą przez Radom.

Cały ten masowy przewóz do Warszawy, Krakowa i z powrotem, pomimo krótkiego terminu i trudności technicznych ze względu na szczupłość dworca w Krakowie, odbył się sprawnie i planowo dzięki największemu wysiłkowi ogółu kolejarzy.

Dalsze uroczystości żałobne w Skórczu

Do opisanych poprzednio uroczystości ku czci zmarłego Marszałka doszła jeszcze jedna i to wspanialsza od poprzednich akademja żałobna i wspólny udział duchowy w pogrzebie Wielkiego Wodza w sobotę dnia 18 bm.

Przed południem o godzinie 9 odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne ze współudziałem szkół, urzędów i towarzyszt ze sztandarami i społeczeństwa. W kościele przy katafalku stała straż honorowa do 12 godzin.

W godzinach popołudniowych zamieniono salę p. Szwarca w kaplicę pogrzebową piękną w zieleni i kwiaty przybraną z portretem Marszałka, krzyżem, orłem białym itd. O godzinie 5 zaciągnięto wartę honorową, którą stawili członkowie ochotniczej straży ogniowej, KPW., PPW., Wojsacy, Zw. Strzelecki, harcerze, harcerki, PWK i KSM. Wieczorem o godz. 8,30 odbyła się akademja żałobna, przy tłumnym udziale społeczeństwa. Słowo wstępne wypowiedział p. Grzankowski. Chór „Cecylja“ odśpiewał „Zmarły człowiecze“. Stosowne wiersze wypowiedzieli pp. Platówna i Alojzy Cybula. Referat o czynach i zasługach Zmarłego Wodza wygłosił p. nauczyciel Marach, a ks. delegat Karpiński, podniósł w swem przemówieniu zasługi zmarłego Marszałka dla Kościoła katolickiego.

Jednocześnie uchwalono telegram kondolencyjny, który podpisały wszystkie organizacje. Następnie odśpiewano wspólnie „Bo że coś Polskę“ a odegraniem przez orkiestrę „Pierwszej Brygady“ zakończono akademję, która wywarła na słuchaczach głębokie wrażenie.

Dyrektor Izby P.-H. w Gdyni p. Krupski ustępuje

Z dniem 1 czerwca br. ustępuje ze swego stanowiska długoletni dyrektor Izby Przem. - Handlowej w Gdyni, p. mgr. Henryk Krupski, który przechodzi do pracy w prywatnym przedsiębiorstwie.

Funkcje dyrektora Izby pełnić będzie dotychczasowy wicedyrektor p. Józef Kawczyński.

Budowa dalszej serji kutrów rybackich

Stocznia Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni, po ukończeniu budowy pierwszej serji dziesięciu kutrów rybackich większego typu, przystępuje niebawem do budowy drugiej serji w ilości 25 kutrów. Budowa rozłożona jest na okres dwuletni. Kile pod pierwsze trzy kutry już założono. Budowa tych kutrów ma być ukończona w październiku — listopadzie, t. j. na początku zimowego sezonu połowu ryb.

Zjazd działaczy społecznych powiatów północnych Pomorza

Zwołany przez Polski Zw. Zachodni a odwołany wskutek żałoby zjazd działaczy społecznych północnych powiatów Pomorza, t. j.: kartuskiego, kościerskiego, morskiego i m. Gdyni odbędzie się w NIEDZIELĘ, 26 B. M. w KARTUZACH w sali „Dworu Kaszubskiego“.

POCZĄTEK OBRAD O GODZ. 11 PRZED POŁUDNIEM.

Z Agencji Konsularnej Republiki Francuskiej w Toruniu

Jak nas informuje Agencja Konsularna Republiki Francuskiej w Toruniu, teren województwa pomorskiego został wyłączony z pod dotychczasowej kompetencji terytorjalnej konsulatu francuskiego w Poznaniu, natomiast placówki konsularne francuskie na Pomorzu podlegać będą wprost generalnemu konsulatu w Warszawie.

Dotychczasowa agencja konsularna francuska w Gdyni została podniesiona do rangi urzędowego wicekonsulatu, z nowo mianowanym wicekonsulem na czele, który w najbliższym czasie urzędowanie swe rozpocznie.

Stan wody w Wiśle

Poziom wody w Wiśle i jej dorzeczu wynosił w dniu 22 maja o godz. 7 rano:

W Krakowie (—2,64) —2,58; w Nowym Sączu (Dunajec) (1,28) 1,35; w Przemyślu (San) (—1,98) —1,94; w Zawichoście (1,47) 1,46; w Warszawie (1,25) 1,32; w Wyszkuwie (Bug) (0,47); w Pultusku (Narew) (1,37); w Plocku (1,13) 1,13; w Toruniu (1,18) 1,20; w Fordonie (1,28) 1,27; w Chełmnie (1,00) 1,00; w Grudziądzu (1,32) 1,32; w Korzeniewle (1,46) 1,45; w Piekle (0,64) 0,64; w Tczewie (0,70) 0,68; w Einlage (2,18) 2,14; w Schliehenhorst (2,36) 2,32.

W nawiasach podajemy stan wody z poprzedniego dnia.

Temperatura wody wynosiła o godz. 7 rano w dniu 21 bm. 10,7 st. C., a w dniu 22 bm. 11,4 st. C.

Temperatura powietrza wynosiła 21 bm. o godz. 7 rano 9 st. C., a w dniu 22 bm. 12 st. C.

Kierunek wiatru: wschodni.

Święto Rzemiosła odbędzie się w Toruniu 23 czerwca

Z plenarnego zebrania Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu

W poniedziałek, 20 maja r. odbyło się w Grudziądzu plenarne zebranie Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu, pod przewodnictwem prezesa Izby p. Piotra Jakubowskiego, przy udziale wszystkich pp. radnych, delegata Urzędu Wojewódzkiego p. Radcy Barciszewskiego oraz wizytatora szkół dokształc. p. de Mesera z Poznania.

Zebranie odbyło się na sali posiedzeń Izby, w której portret Marszałka Józefa Piłsudskiego udekorowany był kirem i zielenią. Prezes Izby witając na wstępie zebranych, wspominał o śmierci Wielkiego Budowniczego Polski Marszałka Józefa Piłsudskiego. Przedstawiając Jego zasługi dla Polski, prezes p. Jakubowski nawoływał zebranych do naśladowania myśli, woli i idei wielkiego Polaka. Odczytaniem przemówienia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, wygłoszonego na Wawelu w Krakowie przy trumnie ze zwłokami Marszałka Piłsudskiego, oraz tryminutowym milczeniem, uczczono pamięć wielkiego człowieka i obywatela, który się Polsce dobrze zasłużył. Następnie uchwalono dla uczczenia pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego 500.— zł na Muzeum Narodowe w Toruniu.

Przystępując do kontynuowania porządku obrad, dyrektor Izby p. Biszoff wygłosił obszernie sprawozdanie o stanie gospodarczym rzemiosła na Pomorzu oraz scharakteryzował działalność Izby Rzemieślniczej w I kwartale r. Następnie referował p. radca Wieniec z Torunia stan prac przygotowawczych dot. urządzenia „Święta Rzemiosła” w Toruniu, poczem po krótkiej dy-

skusji uchwalono ustalić jako termin „Święta Rzemiosła” w Toruniu, dzień 23 czerwca r., to jest na pierwszą niedzielę po okresie żałoby narodowej. Zebranie uchwaliło następnie udzielić jak najdalej idące poparcie Wystawie Przem.-Rzemieślniczej w Gdyni, która odbędzie się od 29. czerwca do 1. września 1935 r. oraz Pomorskim Pokazom Gospodarczym, które odbędą się jesienią r. w Grudziądzu.

Zebranie przyjęło do wiadomości projekt reformy ustawy o podatku przemysłowym oraz projekt organizowania biur handlowych przy Izbie Rzemieślniczej, poczem w wolnych głosach wysunięto cały szereg aktualnych zagadnień i zapytania, na które udzielili wyczerpujące wyjaśnienie pp. prezes i dyrektor Izby, delegat Urzędu Wojewódzkiego oraz Wizytator szkół dokształcających.

Tylko kilka dni do pierwszego prosimy pamiętać o odnowieniu przedpłaty na miesiąc czerwiec 1935 r.

Zastrzelił niewygodnego świadka Zbrodnia w cichej wiosce pow. lubawskiego

We wsi Mroczenko w pow. lubawskim popełniono onegdaj zbrodnię na tle porachunków osobistych pomiędzy dwoma jej mieszkańcami.

Wacław Jacuński pałał nienawiścią do Jana Bieniaszewskiego; miał on w najbliższym czasie odpowiadać przed sądem za liczne kradzieże i krzywoprzysięstwo a głównym świadkiem dowodowym w procesie tym miał być Jan Bieniaszewski.

W poniedziałek wieczorem na drodze polnej tuż koło wsi Jacuński strzelił z bronią do Bieniaszewskiego, który ugodzony w głowę padł na miejscu.

Sprawca zabójstwa, zeznał, że broni użył we własnej obronie, ponieważ Bieniaszewski napadł go i zranił nożem w lewą rękę.

Sledztwo stwierdziło jednak że zabójczy strzał oddany był z tyłu. Zabójcę aresztowano i osadzono w areszcie w Nowemmieście.

Bandyci w roli średniowiecznych katów

Przed kilku dniami dokonano — jak donosiliśmy w jednym z ostatnich numerów pisma naszego — napadu rabunkowego na mieszkanie Rosjanina Grzegorza Jewfimowa w Nowym Porciu.

O napadzie tym dowiadujemy się obecnie bliższych szczegółów. Jewfimow chwalił się swego czasu z pewnych względów, że zaoszczędził sobie 12.000 guld., co jednak nie odpowiada prawdzie. Rabusiom, którzy dokonali napadu bandyckiego chodziło więc o ten majątek. Zamierzali oni zmusić J. do zdradzenia kryjówki, w której przechowywał swój skarb, i w tym celu zastosowali wobec niego średniowieczne metody najbrut-

talniejszego znęcania się i męczenia. Piaskiem obciążeni bandyci gnieźli mu kończyny palców, poczem zadali kilka ciosów młotkiem w głowę, a wreszcie wbili mu sztych pod paznokcie u nóg. Oprawcy zadali Jewfimowi kilkanaście uderzeń pięścią w twarz i piersi oraz bili młotkiem w podeszwy nóg.

Torturowany nie mógł oczywiście zdradzić kryjówki skarbu, którego nie posiadał. Wkońcu oprawcy zrezygnowali z dalszego torturowania, zadowolili się wymiennymi w pierwszej wiadomości łupami, opuścili mieszkanie Jewfimowa.

Dzieci wygrywają wielkie sumy

W ciągnięciu ostatniej klasy 32-jej Loterii cały szereg dzieci, dla których rodzice kupili losy, wygrało znaczne sumy. Poniżej podajemy podobiznę najbardziej obdarzonej Polusi Szwajcerojny z Sosnowca, która miała ćwiartkę losu, na który padło 100.000 zł.

Polusia Szwajcerojna

Inny młody szczęśliwiec, to Romcio Rychlewski z Torunia, któremu mama ofiarowała ćwiartkę numeru 83,895, a los przeznaczył temu numerowi 20.000 zł.

Romcio Rychlewski

Oboje cieszą się ogromnie i postanowili dalej grać i spodziewają się znów wygrać na 33-jej Loterii, jeśli w okresie letnim, to w dodatkowym ciągnięciu gwiazdkowym w grudniu, gdyż — wiadomo — aniołek o dzieciach pamięta.

Prawda o niemieckim „Krzyżu Honorowym”

W północnej części Pomorza uwijają się ciągle jeszcze jacyś podejrzeni „działacze”, którzy puszczaają kłamliwe wersje w związku z ustanowieniem w Niemczech t. zw. Krzyża Honorowego. Ze sprawą nadania tego krzyża, który swego czasu ustanowiony został przez Prezydenta Rzeszy v. Hindenburga jedynie dla obywateli niemieckich, wiążą ci agenci plotkę o przyznaniu odznaczenia korzyści materialnych w postaci zapomóg, wzgl. żołdu honorowego.

Jest rzeczą bardzo przykrą, że znalazły się jednak na terenie Pomorza nieliczne osoby narodowości polskiej, które okazując najzupełniejszy brak uświadomienia narodowego i patriotycznego, poszły na lep fałszywych obietnic i próbowały nawet składać podania o przyznanie im tego odznaczenia.

Podkreślając, że z nadaniem tego krzyża obywatelom Rzeszy, nie są połączone żadne korzyści materialne, stwierdzić musimy, iż plotki o zapomogach były w niektórych miejscowościach Pomorza wykorzystywane na rzecz propagandy niemieckiej.

Akcja ta jednak nie udała się, gdyż nieliczne zbałamuczone jednostki zorganizowały się, że padły ofiarą sprytnych agitatorów, pospiesznie wycofały swe podpisy.

Podniesienie bandery Oficerskiego Yacht Klubu w Gdyni

Jak już informowaliśmy, podniesienie bandery OYK w Gdyni zostało odwołane z powodu żałoby narodowej po zgonie Marszałka Piłsudskiego. Obecnie dowiadujemy się, iż uroczystość ta odbędzie się dopiero z końcem czerwca, po zakończeniu się okresu żałoby.

Zniesienie ograniczeń wywozowych z W. M. Gdańska do Polski

Rozporządzenie Komisarza dla kontroli cen z 7 maja r. b., na zasadzie którego wywóz towarów i żywności do Polski uzależniony będzie od zezwolenia Komisarza dla kontroli cen, zostało z ważnością od 23 bm. zniesione.

Tydzień „Sokoła”

Przewodnictwo Dzielnicy Pomorskiej Przypomina Okręgom i Gniazdom, że w dniach od 26 do 31 maja br. winny przeprowadzić zbiórki publiczną zgodnie z zezwoleniem Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 11 kwietnia 1935 r. Nr. Sp. BP. 8/19.

Z powodu żałoby narodowej należy się wstrzymać od imprez zabawowych i ograniczyć się jedynie do imprez o charakterze poważnym.

Zarządzenie wydane w związku ze zbórką publiczną ogłoszone w „Sokole na Pomorzu” Nr. 5/35 pozostaje w mocy.

Gniazda wzgl. Okręgi wzywa się, by niezwłocznie zgłosiły zapotrzebowanie na potrzebne do zbiórki druki.

Przewodnictwo Dzielnicy Pomorskiej Zw. Tow. Głmn. „Sokół” w Polsce.

Uroda na codzień Poradnik urody kobiecej

W świecie kobiecym rozbrzmiewa dzisiaj hasło: bądźmy piękne na codzień, pielęgnujmy urodę nieustannie, niech ta czynność będzie naszą troską codzienną, a zabiegi niech się staną taką koniecznością, jak mycie i jedzenie. Najistotniejszym warunkiem urody kobiecej jest cera. Świeża, delikatna, różowa, zdrowa nadająca kobiecie powab i wdzięk młodości. Codzienne mycie skóry twarzy i rąk zamiast mydłem Otrąbkami Abaridowemi nie zatyka porów, co zdarza się przy myciu mydłem, ale masując delikatnie skórę pobudza krwioobieg, czyni skórę zdrową, zaróżowioną. Po tym koniecznym zabiegu wciera się w skórę nieco kremu. Najlepszym do codziennych zabiegów kremem jest Seta. Nadaje się on szczególnie do cery tłustej, gdyż wciera się do sucha i oczyszcza doskonale pory. Zwłaszcza jest niezastąpiony krem Seta pod puder, który trzyma się na nim doskonale. Sprawa pudru ważna w toalecie codziennej. Pudrów zalecanych jest mnóstwo, ale wiele z nich zawiera szkodliwe dla cery przymieszki metaliczne. Z całym przekonaniem i doświadczeniem można zalecić do codziennego użytku absolutnie nieszkodliwy puder roślinny, przygotowany ze sproszkowanych cząsteczek cebulki białej lilii i korzenia fiołkowego. Puder Abarid jest w 14 odcieniach i nadaje się do każdej karnacji. I jeszcze jeden krótki zabieg: umycie zębów niczem innym, jak tylko proszkiem Alhol, który rozpuszczając wszelkie naloty na zębach konserwuje i wybiela je, a jednocześnie dezynfekuje jamę ustną. Wszystkie te środki produkuje Laboratorium Perfection.

Laskowice

— Akademia żałobna pocztowców. Dnia 19 maja w pięknie udekorowanej sali urzędu pocztowego Laskowice odbyła się żałobna akademja ku oddaniu hołdu sp. Marszałkowi Piłsudskiemu, w której wzięli udział wszyscy pracownicy urzędu i okolicznych agencji z rodzinami.

Na akademji p. o. naczelnik urzędu Miernik Adam odczytał: Orędzie Pana Prezydenta R. P. do Narodu, odezwę żałobną Pana Ministra Poczty i Telegr., telegram żałobny Dyrektora Okręgu Poczty i Telegr. wysłany do P. Ministra Poczty i Telegr., rozkaz Zarządu Głównego PPW w Warszawie. Po 3-minutowym milczeniu przewodniczący odczytał szczegółowy życiorys sp. Marszałka Piłsudskiego i podał do wiadomości telegram kondolacyjny wysłany do przedstawicieli rządu Pana Starosty Powiatowego w Świeciu.

Na zakończenie prezes Zw. Niż. Prac. Czapara odczytał komunikat żałobny Zw. Okręg. Niż. Prac., oraz wezwał rodziców do wychowania dzieci na prawych obywateli Ojczyzny, w myśl wzniosłej idei Marszałka Piłsudskiego.

Inowrocław-Zdrój przed głównym sezonem

Kuracjuszy przybywających do Inowrocławia czeka w tym roku zaraz na wstępie miła niespodzianka. Krocząc główną linią komunikacyjną — ul. Solankową — do zdroju, spostrzeże się już zdaleka znamienity symbol zakładów, poważną stylową wieżę, zamykającą piękną perspektywę willowej alei. Perspektywę tę stworzono przez usunięcie niektórych drzew starych zbyt rozłożystych. Na ich miejsce posadzono nowe dekoracyjne drzewka. Wewnątrz i zewnątrz odświeżone zakłady kąpieli solankowych lśnią jasną bielą wśród zieleni kwiatów.

We wszystkich sanatorjach i oddziałach leczniczych, tak dobrze znanych licznym stałym gościom Inowrocławia, wszystko jest gotowe na przyjęcie kuracjuszy krajowych i zagranicznych.

Publiczność, dobrze poinformowana o zaletach zdrojowiska, wie, że Inowrocław wita swych gości uprzejmie i umożliwia im pobyt po najniższych cenach możliwych w uzdrowiskach urządzonych z komfortem. W Inowrocławiu niema cen „sezonowych”. Pokoje umeblowane, pensjonaty i hotele dostępne są dla wszystkich. Koszty kuracji ryczałtowej 3 tygodniowej wynoszą obecnie do 15 czerwca 189 zł., w głównym sezonie 3 tygodniowa kuracja 233 zł., czterotygodniowa — 298 zł. Kuracje ryczałtowe, obejmujące całkowity pobyt kuracyjny w sezonie głównym, to doprawdy wygoda i oszczędność dla publiczności, poszukującej wypoczynku i zdrowia u źródeł zdrojowiska.

W pierwszych dniach maja ożywił się ruch w Inowrocławiu ponad zwykłą normę. Napływają liczne zgłoszenia na najbliższe tygodnie. Orkiestra zdrojowa w zwiększonym składzie gotowa jest do rozpoczęcia sezonu koncertowego. Sezon główny wróży niezwykle ożywienie.

Dzięk w Bydgoszczy

czwartek 23 maja

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY w dniu 23 maja br.

W całym kraju pogoda słoneczna ze wzrostem zachmurzenia i skłonnością do burz. Ciepło. Umiarkowane wiatry południowo-wschodnie.

— **Dyżur nocny aptek** do dnia 26 bm. włącznie pełnią: Apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11, tel. 50 i Apteka pod Koroną, ul. Dworcowa 48, tel. 33-01.

— **Muzeum Miejskie** otwarte codziennie od 9 do 16, w niedzielę od 11 do 14. Obecnie w Muzeum wystawa obrazów Józefa Kidonia.

— **Muzeum Szkolne**, ul. Warszawska 25 i prz. otwarta codziennie w godz. 9-12 i 15-18. Obecnie wystawa przyrodnicza, w przygotowaniu nowa wystawa.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

W czwartek „Twarz i maska” — 3-aktowa sztuka L. Chiarelli'ego w reżyserji St. Dąbrowskiego i wykonaniu pp.: Chmurkowskiej, Łukowskiej, Nowickiej, Wierzchowskiej, Dąbrowskiego, Dowmunt, Dytrycha, Dzwonkowskiego, Kalinowskiego, Lochmana i Wilamowskiego.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: „Jestem zbiegiem”.
 APOLLO: „Nadja” i dodatek kolorowy.
 BAŁTYK: „Pionierzy zachodu” i „Reporter nr. 7”.
 KHISTAL: „Muszę być młody”.
 MARYSIENKA: „Melodie cygańskie” i „W lasku wiedeńskim”.
 HEWJA: „Noc w Grand-Hotelu” i „Tancerka z Chicago”, oraz rewja.

Informator dla przyjeżdżających do Bydgoszczy

„Jazda nocną z Bydgoszczy

(ważny od dn. 15. V. 1935 r.)

TORUŃ—WARSZAWA: 2,42, 6,50, 8,05, 9,58, 14,05, 15,35, 17,56, 18,26, 21,26 (tranzytowy), 23,15.

TCZEW—GDANSK—GDYNIA: 0,30 (do Laskowic), 3,50, 5,20 (do Laskowic), 7,54, 12,33, 13,13 (do Laskowic), 17,15, 19,45, 20,00.

KOSCIERZYNA—GDYNIA: 8,01, 15,20, do Rynkowa: 16,10, 20,30, od 19/V—1/IX.

NAKŁO—PIŁA: 0,02, 6,15, 10,41, 14,45, 19,49.

UNISŁAW—BRODNICA: 4,46, 8,11, 13,45, 16,20, 21,45.

INOWROCLAW — POZNAŃ: 0,46, 3,51, 6,33, 9,25, 14,01, 18,32, 22,18, 23,00.

WĄGROWIEC—POZNAŃ: 5,05, 10,40, 13,30, 18,35.

INOWROCLAW — KARSZNICE — HERBY NOWE: 0,46, 14,01.

Restauracje i Kawiarnie

Restauracja i Cukiernia Berend. Wyborowa kuchnia, wyśmienite ciastka.

Najlepsza okazja kupna:

A. Mikołajski, Pomorska 7, tel. 1444 wykonuje starannie garderobę męską i damską. Wybór materiałów c.ystej przędzy ang. stale na składzie. (2916)

Z miasta

— **Staraniem Rodziny Kolejowej** odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 7 w kościele Najśw. Serca Jezusowego solenne nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. Marszałka Piłsudskiego. Członkowie Rodziny Kolejowej, Kolejowego PW. i ich rodziny proszone są o wzięcie gremjalnego udziału w nabożeństwie.

— **Organizacja Młodzieży Pracującej.** Ogólne zebranie miesięczne dnia 23 bm. o godz. 20 w Ognisku przy ul. Bielany 6. Obecność obowiązkowa.

— **Majówkę do Smukały** urzędują w niedzielę, dnia 26 bm. Zw. Pracowników Kupieckich w Bydgoszczy. Zbiórka o godz. 5.30 rano na pl. Piastowski, róg ul. Warszawskiej.

— **Skład fabryczny Warszawskiej Fabryki Dywanów „Dywan”** — jak już donosiliśmy — przeniesiony zostaje z dn. 1 czerwca br. do nowego lokalu, mieszczącego się w tym samym gmachu co dotychczas, lecz z wejściem z ul. Jagiellońskiej 2 (naprzeciw kościoła Klarysek).

— **Zdjęcia pamiątkowe z przebiegu uroczystości żałobnych w Warszawie, Krakowie i Bydgoszczy** wykonane staraniem Zw. Legionistów Polskich wystawione zostały w oknie wystawnym księgarni B-ci Bazańskich przy ul. Gdańskiej. Zdjęcia te nabyć można w cenie 15 gr. za sztukę. Ze względu na to, iż zysk ze sprzedaży pocztówek przeznaczony jest na cele społeczne, Zw. Legionistów zachęca wszystkich zainteresowanych do nabycia cennych pamiątek.

— **Wycieczkę zbiorową do Krakowa** urządza Zw. Strzelecki w Bydgoszczy w dn. 9 i 10 czerwca br., celem umożliwienia wszystkim członkom „Strzelca” zobaczenia zwłok

Kalendarzyk rzym.-Kat.

Czwartek: Dezyderjusza — Piątek: Joanny

śp. Marszałka Piłsudskiego. Koszt wycieczki 18 zł od osoby wraz z kosztami zwiedzenia i wyżywienia. Zapisy przyjmuje do dnia 1 czerwca Zarząd Grodzki Z. S. Udział mogą wziąć również członkowie innych organizacji, oraz sympatycy Z. S.

Wykradli motocykl z szopy

Zam. przy ul. Fordońskiej 20 **Józef Pawlaczyk** zgłosił wczoraj policji, iż nieznani sprawcy włamawszy się do szopy skradli na jego szkodę motocykl wartości 450 zł. Wraz z łupem uszli złodzieje przez nikogo nie spostrzeżeni.

W związku z doniesieniem Pawlaczyka policja wszczęła energiczne dochodzenia.

Z żałobnych dni w Fordonie

Ubiegły tydzień minął w Fordonie pod znakiem ciężkiej żałoby. Od poniedziałku wczesnego ranka na wszystkich domach powiewały chorągwie okryte krepa. W wielu oknach umieszczono pięknie udekorowane portrety Wielkiego Polaka. Magistrat, Rada Miejska i przesi miejscowych towarzystw zebrał się na nadzwyczajnym posiedzeniu, uchwalać wysłać telegramy do p. prezesa Rady Ministrów i p. Marszałkowej. W następnych dniach miejscowe towarzystwa urządziły nadzwyczajne posie-

Przedmieście Czyżkówko w hołdzie śp. Marszałkowi Piłsudskiemu

Z inicjatywy prezesa Tow. Obywateli Przedmieścia Czyżkówka p. **Swakowski** ukonstytuował się na Czyżkówku specjalny Komitet Zrzeszenia Towarzystw, w celu uczczenia pamięci Wodza Narodu. Staraniem Komitetu wysłano depesze kondolencyjne w imieniu wszystkich mieszkańców przedmieścia, odbyła się msza św. żałobna, oraz zorganizowano wspaniałą akademię żałobną.

Uroczystość ta odbyła się ub. niedzieli w sali p. Glapy przy ul. Grunwaldzkiej. Salę bogato zdobiły stylowe dekoracje, zieleń i kwiaty, oraz liczne chorągwie o barwach narodowych, otulone kirem. Scenę zamieniono na ołtarz narodowy, na którym umieszczono portret Marszałka. Poniżej, pod gołdem państwowym spoczywały symbole żołnierskie Wodza Narodu: skrzyżowane szable i czapka strzelecka.

Straż honorową pełnili harcerze, oraz harcerki z proporczykami. Obok stanę-

ły poczty sztandarowe miejscowych towarzystw: Tow. Robotników Katolickich „Jedność”, Tow. Śpiewu im. Św. Cecylii, Stow. Młodych Polek „Wiosna” i Stow. Panień Różańcowych, jak również inni przedstawiciele organizacji przedmieścia.

Przestronną salę do ostatniego miejsca wypełniło obywatelstwo Czyżkówka. W przednich rzędach krzesel zasiadli przedstawiciele władz z pp. referendarem Nowakowskim, reprezentującym p. starostę, p. kustoszem Boruckim przybyłym w im. p. prezydenta Barczewskiego i miejscowym proboszczem ks. Baranowskim na czale.

Akademię zagał okolicznościowym słowem wstępem przewodniczący Komitetu p. **Kuta**, poczem orkiestra 62 p. odegrała marsza żałobnego Chopina. Z kolei przewodniczący odczytał tekst przemówienia Pana Prezydenta wygłoszonego nad trumną Marszałka u stóp Wawelu, a orkiestra odegrała hymn narodowy. W dalszym ciągu uroczystości referat na temat życia i czynów Marszałka Piłsudskiego wygłosił p. prof. **Gauza**. Tylko cichy szloch mącił od czasu do czasu nastrojową ciszę, jaką po przemówieniu ku czci ś. p. Marszałka zarządził przewodniczący.

Dalszą część uroczystości wypełniły: pienia żałobne w wykonaniu chóru św. Cecylii pod batutą p. prof. Roesslera, deklamacja okolicznościowa p. **nauczycielki Sobechówny**, śpiew chórowy dzieci szkolnych pod dyktando p. **Przybylskiego**, oraz marsz I Brygady odegrany przez orkiestrę 62 p. p. Na zakończenie ks. **prob. Baranowski** zaintonował pieśń „Witaj Królowo”.

Kierownictwo programowe uroczystości spoczywało w rękach kier. szk. p. **Obarskiego**, dekorację zaś bezinteresownie wykonali prezes Tow. **Ogródków p. B. Schroeder**. P. Glapa oddał salę na wieczornicę również zupełnie bezinteresownie.

Młiganiki bydgoskie

Spokój i cierpliwość

Spokój i cierpliwość jest dużą zaletą. Mówią, że ludzie spokojni i cierpliwi żyją dłużej.

Mówiąc bardzo popularnie nie zdzierają się tak szybko.

Pochodzę z rodziny długowiecznej, ale dla pewności dbam jednak o zdrowie. Ostrożność nigdy nie zawadzi.

Po niedzielnej burzy, która zalała sień „mego” domu, (a przed domem można było jeździć łodzią) wybrałem się na spacer. Powietrze było cudowne. Zapach rozkwitających drzew i krzewów na Bielawkach odurzył mnie.

Jak przecudnie widziałem świat tak cudowny wprost miałem humor.

Towarzyszowi wędrowki opowiadałem więc kawały a propos powietrza.

— Go za powietrze, co za powietrze! Zupenie Zakopane!

— A był pan w Zakopanem?

— Nie!!!

Idąc w tak pogodnym nastroju doszliśmy ul. Min. Pierackiego, a potem jeszcze dalej prawie po mury cmentarza bielawskiego.

Przeszliśmy pięknie zabrukowaną ul. Adolfa Kolwita i nastrój mój począł się jakoś psuć. Przystanąłem przy ul. Jastrzębiej, ul. Lelewela, ul. Emilji Plater, ul. Mierosławskiego i coś zaczęło krzyżować we mnie: — nie patrz, dość tego, dość!!!

Ulice te tonęły wprost w kałużach wody i błota. Do domów ludzie szli po cegiełkach! Na paluszkach, z kamyczka na kamyczek! Nagle pewnej pani poślizgnęła się noga i biedaczka wpadła po kostki w wodę i błoto!

Ludzie patrzeli na ten przykry wypadek i śmiali się.

Mam wrażenie, że mieszkańcy przedmieść Bydgoszczy dożyją sędziwych lat, bo cechuje ich spokój i cierpliwość. (Kat.)

„Tajemnicze okoliczności”

Bydgoszczanin p. **Bernard Sch.** zam. przy ul. Gdańskiej zgłosił wczoraj policji, iż w „tajemniczych okolicznościach” skradziono mu złoty zegarek wartości 400 zł. Fakt ten zdarzył się na terenie parku Kochanowskiego, a poszkodowany stwierdził go po odprawieniu nieznaną zresztą przedstawicielki pici pięknej, jaka towarzyszyła mu w przejściu przez park.

Zbadaniem „tajemniczych okoliczności” i odszukaniem wieczornego obiektu zachwyłtów pana Bernarda zajęła się policja, poma zresztą podobnego już wypadku, jaki zdarzył się panu Sch. Poszkodowany nie wątpi, iż policja, mając już wprawę w poszukiwaniu jego zegarka i tym razem wywiąże się ze swego zadania po jego myśli.

Bydgoszcz siedzibą Pomorskiego Okręgowego Związku Kolarskiego

Z polecenia Polskiego Związku Towarzystw Kolarskich odbędzie się w niedzielę, dnia 26 maja o godz. 11 przed poł. w Miejskim Ośrodku Wychowania Fiz. w Bydgoszczy ul. Libelta 5, zebranie konstytucyjne celem zorganizowania **Pomorskiego Okręgowego Związku Kolarskiego**. Organizację tego zebrania powierzył Polski Związek Towarzystw Kolarskich najstarszemu towarzystwu kolarskiemu na Pomorzu — Bydgoskiemu

Towarzystwu Cyklistów, wyznaczając zarazem jako siedzibę nowego okręgu Bydgoszcz. Tym sposobem Bydgoszcz wzbogaci się znów o jeden okręg sportowy.

Na powyższe zebranie zjeżdżają się delegaci wszystkich towarzystw pomorskich oraz przedstawiciele Polskiego Związku Towarzystw Kolarskich z Warszawy.

Niedola Piskarka

Młody, bowiem zaledwie 20 wiosen liczący mieszkaniec Bydgoszczy **Józef Piskarek**, nieszczęśliwie czuje się w unormowanym, a co gorzej, wieloma prawami obwarowanym życiu zbiorowym społeczeństwa. Nie słyszał np. nigdy, że wolność jednej jednostki kończy się akurat w tem miejscu, gdzie zaczyna się wolność drugiej, ani też nie uznaje własności prywatnej, jeśli ta nie jest najwyraźniej jego własnością. I nic też dziwnego, że działając w myśl takich zasad, od czasu do czasu Piskarek wchodzi w kolizję z prawem. Są to — przyznać trzeba — zwykle jakieś rzeczy drob-

ne, kolizje niezbyt groźne, nie mniej jednak zdarzają się od czasu do czasu. Nie potrzeba chyba dodawać, że wypadki te zdarzają się w okresach kiedy Piskarek przebywa na wolności, gdyż podczas odbywania jakiejś kary — w areszcie zachowuje się zwykle bez zarzutu.

Ostatnio znów poszło prawie, że o nic. Poprostu ze strychu przy ul. Bielickiej 86 własności p. **St. Łęczary** zginął kufier zawierający garderobę, również własności p. **Koczary**, a jako złodzieja ujęto Piskarkę we własnej osobie. I znów „oberwało” mu się sześć równych miasecy.

Wtelno

— **Po zgonie Wodza Narodu.** Straszna wieść o zgonie śp. Marsz. Piłsudskiego dotarła do Wtelna w rannych godzinach poniedziałkowych, wywołując powszechną żałobę. Zewsząd zaczęto wywieszać sztandary narodowe przybrane krepa. We wtorek rano w kościele ustawiono katafalk udekorowany sztandarem państwowym, przy którym straż pełnił Zw. Strzelecki. Uroczyste nabożeństwo żałobne odprawił oraz okolicznościowo żałobne przemówienie wygłosił ks. proboszcz Hamerski.

Również w dniu pogrzebu odbyło się nabożeństwo żałobne z udziałem wszystkich warstw miejscowego i okolicznego społeczeństwa. Bezpośrednio po nabożeństwie, odbyła Rada Gminna nadzwyczajne żałobne posiedzenie celem oddania hołdu świetlanej pamięci śp. Marszałka Piłsudskiego. Wśród żałobnej ciszy odczytał wójt p. **Graetzer** orędzie Pana Prezydenta R. P. którego zebrani wysłuchali stojąc. Następnie w krótkich słowach dał wyraz ogromu straty, jaką ponieśliśmy, poczem zarządził 3-minutowe milczenie. Rada Gminna uchwaliła jednomyślnie wyasygnować z **funduszy gminy złotych 100 na budowę kopca im. Marszałka** oraz wysłać telegram na ręce Pana Starosty.

W niedzielę o godz. 18-tej odbyła się w Wtelnie uroczysta akademja żałobna, podczas której orędzie Pana Prezydenta R. P. odczytał oraz stosowne przemówienie wygłosił ks. proboszcz **Hamerski**.

Na pogrzeb do Krakowa wyjechało z terenu Wtelna szereg delegacji, między innymi Zw. Strzeleckiego, Zw. Inwalidów i Kółka Rolniczego.

Nastrój wśród tuł. społeczeństwa po stracie Ukochanego Wodza jest przynębiający i nad wyraz smutny.

— **XII Tydzień LOPP.** rozpoczęto uroczystym nabożeństwem w kościele parafjalnym, poczem odbył się apel poległych bohaterów lotników oraz okolicznościowo kazanie wygłoszone przez ks. prob. **Hamerskiego**.

Po nabożeństwie sprzedawano propagandowe chorągiewki i nalepki a wieczorem odbyło się zebranie organizacyjne gminnego koła LOPP, oraz ustalenie programu Tygodnia LOPP. Na zakończenie Tygodnia ogólne zebranie obywatelskie, na którym po wygłoszeniu referatu o potrzebie organizowania się w LOPP, przez kierownika szkoły p. **Burete** utworzono gminne koło LOPP. a do zarządu powołano pp. wójta **Graetzer**, kier. szkoły **Mezgo**, **Jesionowskiego**, **Burete**, **Maćkowskiego** i **Dembka**.

— **3-% Pożyczka Inwestycyjna.** Utworzone przez wójta gminy p. **Graetzer** komisję gromadzką Pożyczki Inwestycyjnej, do której powołano ludzi pełnego zrozumienia dla wartości akcji, wywiązały się z swych zadań dobrze. Ogólna kwota subskrypcji z terenu gminy wynosi zgórą 20.000 zł. Jest to sukces jeśli się zważy na obecną porę — naitrudniejszą dla rolników, **A. M.**

Pełna tabela wczorajszego ciągnięcia Loterii

I-sze i II-gie ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Zł. 1.000.000 na nr. 87111
Zł. 10.000 na n-ry: 83910 129765
Zł. 5.000 na n-ry: 2237 31232 42818
 53032 56501 66044 146228 158946
 171305

Zł. 2.000 na n-ry: 12810 16002 16152
 19743 37502 43337 63251 66402 70227
 72937 75265 77180 82199 97833 100060
 110776 122001 131702 133432 143267
 146705 162988 164221 164610 166731
 173282 178258 183505 184639

Zł. 1.000 na n-ry: 5147 5717 10013
 13337 15684 19654 26400 27432 35404
 37449 42486 46480 51252 53176 69621
 74567 79058 85353 85971 91720 93961
 95492 99286 105045 105609 113945
 114191 116882 123401 124222 126047
 126566 128510 130981 134354 136812
 140261 144938 151365 152384 154632
 158462 159417 164228 166139 166744
 167443 170809 177483

88 942 115028 45 140 88 315 400 9 32
 48 61 526 718 19 21 50 841 946 71
 116025 303 19 73 530 646 827 60 117045
 120 52 79 95 205 51 337 413 510 628
 709 30 864 979 118125 30 470 504 20
 6001 16 714 31 48 900 68 119084 201 43
 345 51 515 67 86 695 774 936 49 87,
 120013 79 313 405 65 508 32 717 29 86
 833 63 80 89 956 121196 207 91 329
 408 53 628 42 741 63 821 78 79 960
 122103 37 55 72 329 63 471 542 613
 57 726 54 860 943 123057 311 40 77
 418 35 646 96 714 34 37 89 884 96
 124214 315 490 714 814 40 942 73 92
 125004 35 103 270 344 98 583 90 856
 92 941 126135 380 95 453 56 619 35 51
 63 927 99 127075 137 535 622 714 957
 128044 64 316 77 556 59 634 760 82 97
 811 87 973 129142 348 622 774.
 130009 60 199 269 386 94 456 539 728
 30 891 938 82 83 131051 122 65 201
 69 362 431 731 34 47 83 981 132006 61
 210 65 75 443 523 33 684 97 741 133039
 54 180 312 45 47 556 678 770 876 911
 46 134049 176 271 84 598 604 839 977
 135012 15 119 272 347 62 520 616 56
 784 830 44 959 64 136061 96 154 58
 234 329 49 635 58 734 76 813 902 16
 137028 120 462 549 99 645 767 871 94
 138107 247 75 318 22 443 83 642 739
 98 139019 52 259 429 541 93 716 839.
 140066 134 263 93 324 404 81 513 636
 81 769 811 44 85 905 83 141048 156 58
 233 63 65 71 72 301 60 79 418 667 70
 35 80 909 95 142143 62 204 449 556
 99 628 77 743 849 936 143208 15 98
 419 558 749 54 920 144057 117 381 472
 604 74 85 835 145103 80 231 397 423
 557 74 661 751 62 847 919 34 146082
 165 75 82 96 237 51 307 41 65 413 538
 96 653 758 864 147010 105 89 256 303
 6 704 53 96 148342 52 471 614 900 32
 52 91 149125 36 86 250 53 79 340 56
 85 456 534 702 20 24 875 900
 150139 208 88 99 567 730 42 854 66
 925 151035 39 54 338 561 97 98 643
 93 94 700 20 67 152000 133 222 325 39
 661 726 861 86 918 81 153007 165 239
 46 87 87 301 43 98 495 602 51 621 45
 735 86 92 889 959 88 154074 165 221
 339 84 567 748 866 901 74 155075 130
 93 214 59 61 340 475 531 706 34 61
 873 232 156107 65 66 226 309 17 467
 75 510 55 89 698 720 68 805 30 911
 154701 45 220 3 247 361 63 494 526
 674 70 89 715 52 55 62 937 158032 32
 77 123 319 66 697 763 804 956 159147
 73 77 303 79 664 790 915 35.

890 911 33189 443 606 37 982 34065 211
 326 35026 449 706 40 982 36616 943 72
 37046 64 121 264 742 806 67 98
 38139 934 39162 463 665.
 40037 150 285 3383 935 41372 465 941
 42089 204 360 548 94 943 43055 208 312
 47123 300 421 739 849 51 29abgkrljz266
 44018 88 465 668 45141 81 587 842 53
 46336 467 763 911 47123 300 421 739 849
 51 48000 904 19 49401 727 900.
 51017 254 623 99 799 52716 72 53339
 89 572 832 54406 17 940 55371 440 732
 950 56846 50 57015 70 110 448 584 948
 58406 57 916 59175 309 495 840 91.
 60040 139 65 458 548 85 732 61022
 79 237 366 462 752 98 981 62090 234 49
 414 748 63633 64432 606 65455 552 644
 77 872 66168 334 85 67167 620 880 87
 974 68016 23 245 463 581 721 69025 110
 70 346.
 70590 714 71698 763 72447 617 783 806
 986 97 73047 333 638 48 9995 74144 243
 331 48 79 762 75031 208 464 72 721 804
 972.
 76067 203 16 19 360 862 957 77277
 540 604 746 78036 613 710 79098 170
 923.
 80156 560 819 81098 152 64 490 522
 624 40 58 82 723 82195 245 507 748 885
 83274 84177 229 575 83 990 85012 696
 709 90 43 86165 96 267 361 79 741
 950 54 87299 383 971 88281 523 63 753
 905 89671 715.
 90147 360 649 718 805 91099 187
 205 316 868 97 92194 208 518 622 93063
 266 464 611 751 94061 613 43 95085
 239 41 477 686 976 96965 97041 808
 87 98133 245 69 279 99998.
 100048 55 84 910 29 659 785 101188
 467 761 917 18 20 102028 486 551 640
 779 929 103063 115 439 51 65 708 56
 104131 592 746 63 97 105013 156 260
 89 338 494 511 879 105696 600 19 781
 107 303 59 701 746 981 108244 630 842
 109017 63 922 48.
 110226 620 36 64 78 806 17 47 111052
 98 101 55 86 744 994 112086 149 250
 97 391 680 707 89 113286 429 624 68
 795 114001 65 172 297 396 519 46 727
 999 115142 245 424 540 702 835 116127
 501 65 760 76 992 117310 818 118180
 688 887 923 119362 410 719.
 120050 71 390 740 121153 450 90 92
 514 649 122007 263 82 123039 182 686
 124086 182 409 815 125147 99 663 734
 842 954 126007 93 113 41 88 957 67
 127362 853 128013 309 769 129203.
 130204 308 27 28 436 49 813 131409
 738 971 132184 566 133 543 642 705
 14 868 134161 465 93 946 135091 453
 83 992 136034 47 48 95 210 365 504
 632 137047 293 924 138210 45 339 973
 139491.
 140065 315 433 837 948 141164 232
 616 40 84 715 83 142269 814 143283
 655 866 144078 89 421 145150 84 786
 891 146137 327 545 147205 883 148278
 907 78 149679 849.
 150109 66 729 834 935 151113 16 350
 768.

Jak wygrać na loterii?

Dowiedcie się najlepiej **KAFTALA**
 w KOLEKTURZE
 gdzie **Król Wygranych MILJON**
 zawiał już dwukrotnie (na Nr. Nr. 61,415 i 72,450)
 Losy I. kla sy już są do nabycia.

Po 200 złotych

8 61 272 328 31 418 65 512 16 18 682
 844 973 1061 102 68 321 25 404 82 518
 57 646 67 846 2089 105 8 31 243 385 416
 608 63 67 812 73 907 58 92 3148 66 218
 67 342 432 40 638 62 733 802 920 26
 39 49 91 4076 88 127 69 345 433 69 523
 97 663 787 811 89 980 5099 106 45 259
 323 91 515 37 70 730 856 67 6147 234
 350 500 602 79 83 800 959 69 7038 41
 266 523 50 83 697 816 60 74 981 8044
 59 110 18 253 364 423 70 85 553 602 15
 29 47 59 707 891 961 71 9154 84 93 210
 314 25 32 69 477 86 563 96 859 92 912
 96

227 358 522 51 67 624 763 91 801 7 95
 57024 386 466 77 548 75 659 788 83 832
 34 42 902 58001 134 288 444 522 93 739
 63 99 887 973 59002 32 172 270 665 909
 50
 60019 74 116 68 79 219 58 324 37 451
 510 92 633 71 716 34 47 840 912 61278
 307 469 520 77 94 782 94 970 74 97
 62025 102 96 245 404 42 82 668 716 35
 58 876 929 63185 374 81 82 401 82 632
 55 773 859 926 64083 108 34 54 313 406
 7 70 588 90 681 765 74 94 946 65008
 158 65 88 261 359 456 95 591 96 600 37
 835 38 66028 110 307 437 646 68 868
 913 54 67010 19 92 101 35 320 41 53
 84 506 807 984 68256 415 530 47 60 62
 651 84 733 34 36 822 975 91 69111 26
 90 245 74 371 567 78 614 804 87
 70121 234 68 69 339 72 524 606 59
 82 792 71026 35 88 89 179 208 92 352
 54 400 6 30 78 507 626 710 921 26
 72003 29 90 181 354 481 503 51 748
 73118 43 251 628 964 804 969 74200 32
 339 428 65 68 613 82 788 813 59 922
 75080 203 372 95 504 29 684 743 806
 928 68 75
 76062 38 246 393 435 568 621 80 763
 76 77143 72 253 368 78 503 8 77 617 82
 770 85 968 93 78042 388 93 422 48 89 542
 49 828 50 955 79436 42 643 721 60 75
 868 921 76.
 80057 108 89 314 28 65 87 402 12 514
 29 885 81054 104 24 36 73 93 239 309
 21 75 81 714 576 724 865 914 56 61 82033
 772 62 301 407 20 40 562 77 682 84 771
 841 967 88 94 83065 92 135 289 402 697
 909 30 35 38 84021 293 331 503 24 33
 43 772 85050 112 24 237 98 525 797 856
 902 86015 53 100 51 383 524 613 26 762
 87056 96 306 28 37 41 474 567 73 643 748
 76 826 984 89062 103 61 71 201 26 87
 93 383 441 67 532 636 94 815 204 90 930
 89050 51 100 17 249 60 316 32 84 418
 630 58 96 754 77 841 48 82 925.
 90005 16 75 80 114 27 55 234 36 86 93
 302 436 608 82 715 27 53 814 19 922 91045
 71 122 79 270 301 96 401 83 510 30 611
 838 78 983 86 92069 129 262 331 457 79
 548 667 79 725 37 92 887 93006 94 139
 333 62 65 537 667 784 92 94004 86 156
 363 89 408 47 83 519 783 819 95077 223
 374 403 59 61 511 56 68 77 808 84 96052
 117 61 211 384 400 41 609 34 90 713 36
 817 29 35 925 97099 243 82 89 400 37
 510 20 661 831 92 942 68 98176 232 26
 463 75 500 75 637 758 90 91 824 903 10
 33 72 99 046 58 121 351 63 411 30 842
 991.

10074 257 315 21 77 540 83 97 668 81
 817 37 98 973 11552 697 703 90 12064
 87 135 210 338 494 521 69 763 96 13047
 93 124 39 292 350 91 98 403 634 66 773
 931 43 14020 45 174 321 45 97 406 49
 559 617 31 77 87 786 978 15017 60 154
 78 236 66 478 629 713 872 98 16115 21
 34 64 262 365 433 502 31 61 607 48 98
 74 62 876 17017 153 202 529 610 15
 724 36 75 18000 9 110 27 215 53 59 88
 321 405 41 567 972 90 19077 128 60 425
 69 514 79 757 809 36 901
 20013 14 150 90 237 399 414 19 524
 49 85 620 79 767 804 45 940 21076 208
 47 301 15 37 444 687 709 87 869 944
 22038 39 106 34 259 65 73 478 665 97
 717 873 91 916 23013 21 32 39 99 102
 222 304 17 499 634 788 24013 59 67 82
 165 239 64 81 407 28 94 820 42 67 25361
 716 45 78 822 986 26138 42 65 74 321
 70 592 643 68 867 27133 49 96 257 70
 337 75 88 574 682 751 78 940 93 28013
 43 147 225 57 651 798 935 29126 29 50
 243 463 516 610 752 920 59 62

30005 25 41 98 120 58 300 543 631 49
 821 84 915 31101 55 62 335 410 26 544
 815 62 66 940 93 32019 83 99 369 80 404
 533 44 611 19 80 33078 103 83 233 94
 318 32 64 417 37 529 0 67 775 892 904
 6 55 34148 81 215 400 31 46 619 70 71
 82 85 761 35052 124 229 38 89 365 545
 71 89 618 786 808 61 926 36013 24 25
 56 67 190 30 33 342 628 703 37010 26
 87 131 271 350 99 406 551 611 52 704
 15 93 828 917 60 38173 265 78 300 3
 56 57 461 532 72 631 874 90 945 39108
 60 82 269 97 98 436 550 833 54 903 48
 51

40217 325 61 96 444 513 27 55 661
 777 82 834 900 41042 62 149 77 440 529
 84 85 617 25 702 10 64 70 878 92 928
 72 42030 62 82 190 306 73 440 678 87
 740 70 894 43001 47 74 205 306 31 62
 89 477 561 87 880 82 91 914 17 44172
 73 88 316 30 33 35 509 17 42 54 679
 744 51 919 45120 28 51 210 12 49 52
 347 68 400 46015 90 111 62 310 41 46
 89 689 715 878 901 47375 736 857 82
 939 59 72 95 48018 92 165 66 90 227 313
 30 72 74 81 581 607 736 72 825 44 950
 49028 47 76 78 141 89 276 475 516 78
 606 98 850 987

50025 230 302 19 91 433 538 45 695
 704 828 71 932 39 51002 85 127 63 338
 571 73 601 33 75 792 953 52241 56 58
 89 412 516 31 68 622 717 822 46 90
 941 44 53051 112 86 263 628 92 700 6
 59 862 902 4 94 54083 154 83 222 529
 130 228 35 93 304 30 75 464 90 97 516
 31 78 707 09 99.
 114028 173 268 341 45 475 537 882
 53 432 597 31291 884 32065 281 521 97

890 911 33189 443 606 37 982 34065 211
 326 35026 449 706 40 982 36616 943 72
 37046 64 121 264 742 806 67 98
 38139 934 39162 463 665.
 40037 150 285 3383 935 41372 465 941
 42089 204 360 548 94 943 43055 208 312
 47123 300 421 739 849 51 29abgkrljz266
 44018 88 465 668 45141 81 587 842 53
 46336 467 763 911 47123 300 421 739 849
 51 48000 904 19 49401 727 900.
 51017 254 623 99 799 52716 72 53339
 89 572 832 54406 17 940 55371 440 732
 950 56846 50 57015 70 110 448 584 948
 58406 57 916 59175 309 495 840 91.
 60040 139 65 458 548 85 732 61022
 79 237 366 462 752 98 981 62090 234 49
 414 748 63633 64432 606 65455 552

Z całego kraju

DOKTOR FILOZOFJI SKAZANY ZA OSZUSTWO

We Lwowie odbyła się rozprawa karna przeciwko 47-letniemu doktorowi filozofii Bolesławowi Nyczowi, którego afera, wytryta w ub. roku przez policję, uczyniła głośnym jego nazwisko.

Dr. Nycz oskarżony był o to, że w roku 1933 nabył u niewysłędzonych złodziei dzieł cennych aparatów fotograficznych, skradzionych w firmie „Foto Radio Palace” oraz biżuterii, skradzioną u sędziego śledczego Lorbera w Tarnopolu.

Dalej akt oskarżenia zarzucał mu, że w Wilnie, przedstawiając się jubilerowi Kazimierzowi Malinowskiemu, jako profesor uniwersytetu Stefana Batorego, dr. Jan Sierpiński, kupił pierścień za 1300 zł, gotówką zapłacił 300 zł, a na pokrycie reszty wystawił trzy weksle, opatrzone sfałszowanym podpisem dr. Sierpińskiego.

Na rozprawie osk. Nycz bronił się w ten sposób, że aparaty oraz biżuterię nabył w dobrej wierze, nie wiedząc, iż pochodzą z kradzieży. Zaprzeczył natomiast, jakoby w Wilnie przedstawiał się za prof. uniw. dr. Sierpińskiego.

Po przeprowadzonej rozprawie trybunał skazał dr. Nycza na rok więzienia i 600 zł. grzywny oraz utratę praw obywatelskich na przeciąg 5 lat.

NIE CHCIAŁ SAM ZAWISNĄĆ NA SZUBIENICY

Przed kilku dniami donosiliśmy o mordzie kilku dniami donosiliśmy o mordzie którego ofiarą padł gajowy Stanisław Mądrzak, zastrzelony skrytobójczo w lesie mającejności Tursko przez kłusowników.

W toku dalszych dochodzeń prowadzonych przez policję ujęto już następnego dnia dwóch znanych i niebezpiecznych kłusowników a mianowicie Józefa Kwaśkiewicza i Stanisława Grzesiaka. Pozory oraz zebrany materiał dowodowy wskazywał na aresztowanych, jako na sprawców zbrodni.

W toku przesłuchania Kwaśkiewicz przyznał się do zbrodni, twierdząc że gajowego zastrzelił Grzesiak. Grzesiak natomiast wypiera się udziału w zbrodni, przedstawiając na dowód swego twierdzenia swe „alibi”.

Przeprowadzone dalsze dochodzenia ustaliły obecnie że Grzesiak został niewinnie aresztowany, gdyż krytycznej nocy znajdował się w domu. Wzięty w krzyżowy ogień pytań, Kwaśkiewicz przyznał się, że umyślnie wciągnął swego kompana do zbrodni, nie chcąc sam siedzieć w więzieniu, ani też zginąć bez niego na szubienicy.

Grzesiaka zwolniono. Kwaśkiewiczowi, który odpowiadać będzie już w niedługim czasie przed sądem grozi kara śmierci.

ZDERZENIE AUTOBUSU Z MOTOCYKLEM

Przy jednej z ulic Cieszyńska nastąpiło katastrofalne zderzenie autobusu z motocyklem. — Dwóch pasażerów motocyklu urzeczony kasy skarbowej Rudolf Hluszek i towarzyszący mu 6-letni syn profesora gimnazjum, Zdechlikiewicz, doznali poważnych ran. Ofiary wypadku przewieziono do szpitala w Cieszynie.

SKAZANA ZA „GROŻENIE“ HITLEREM

Przed sądem okręgowym w Poznaniu stanęła 63-letnia Maria Bleschke, była współwłaścicielka cukierni „Palermo” przy ulicy św. Marcina a później restauracji „Esk” przy ul. Gwarnej, oskarżona o zniewagę państwa polskiego i instytucji sądowych.

W roku 1933 i 34 miała ona się kilkakrotnie w sposób obraźliwy wyrazić o sądach polskich, przy czym oświadczyła, że „gdy Hitler przyjdzie zrobi porządek”. Służącą nazwała „polnische Schwein”.

Sąd biorąc pod uwagę podeszły wiek oskarżonej oraz ograniczenie umysłowe, skazał ją na 1 tydzień aresztu i zawieszeniem na 4 lata.

Programy radiowe

Czwartek, 23 maja

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kiedy ranna wstaje zorze”. 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.38 Gimnastyka. 6.50—7.15, 7.25—7.45 Muzyka poranna z płyt. 7.45 Program na dz. bież. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00 Aud. dla szkół. 8.05—8.20 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astron. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadom. meteor. 12.05 Audycja dla szkół: „Dawni poeci” (recytacje i piosenki). 12.30 Koncert szkolny z Filharmonji Warsz. Wyk.: Ork. Filh. pod dyr. Br. Wolfstala. Helena Lipowska (śpiew), Bol. Woytowicz (fort.), prof. L. Urstein (akomp. słowo wstępne wyw. T. Mayzner. 1a) Montuszkowicz (Elegja), b) Chopin: 1) Nokturn F-dur 2) Chopin: a) Marsz tańcowniczy z sonaty B-moll, b) Etiuda c-moll op. 10 Nr. 12, c) Etiuda a-moll op. 25 Nr. 11 — wyk. Bol. Woytowicz. H. 3) Montuszkowicz: Uwert. „Bajka” — wyk. ork. 4) Montuszkowicz: „Gdyby ranem słonkiem” z op. „Halka” — wyk. H. Lipowska. W przerwie około 18.00 Chwilka dla kobiet oraz Dz. połudn. 18.50 „Z rynku pracy”. 18.55—4.00 Wiadom. o ekspozycji polsk. 18.56 Przegląd gieldowy. 18.55—18.30 Muzyka (płyty). 18.30 Pogadanka w języku francuskim p. t. „Les beaux moments de l'architecture en France: Les châteaux de la Loire: le château de Choverny, le château de Chenonceaux — wygłos. L. Rouquigny. 18.45 Kwadrans słynnych artystów (płyty). Mozart (arr. Beethoven): Temat z warcjacjami w wyk. Emanuela Feuermanna (wiolonczela). 17.00 Reportaż ze Lwowa. 17.15 Sonaty w wyk. L. Nowackiej-Ilskiej (fort.) i E. Umińskiej (skrz.). 18.00 Pieśni w wyk. Al. Michałowskiego. 18.15 „Literatura a służba społeczna” —

szkoła literacki — wygł. M. Dąbrowska. 18.30 „Skrzynka ogólna” — omówi dr. M. Stępiński. 18.40 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”. 18.45 Koncert solistów (płyty). 19.07 Zapowiedź programu na dz. nast. 19.15 „Poznajmy przepisy finansowo-rolni” — wygłos. inż. Fr. Zoll. 19.25 Wiadom. sport. lokalne. 19.30 Wiad. sport. ogólnopolskie. 19.35 Koncert z Torunia. 19.50 Felieton aktualny. 20.00 Recital fortep. A. Hoehna. 20.45 Dz. wiecz. 20.55 „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce”. 21.00 Stuchowisko ze Lwowa. 21.30 K. Sikorski: Sekstet smyczkowy d-moll op. 6. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15 Koncert w wyk. Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górzyskiego. 23.00 —23.05 Wiadom. meteor. dla komunikacji lotn. 23.05 —23.30 Muzyka z płyt. 23.30—23.45 Odczyt w języku angielskim o Marszałku — wygł. kpt. Jerzy Połdoński.

ROZGŁOSNIA TORUNSKA

6.30—7.45 Tr. z Warszawy. 7.45 Program na dz. bież. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00—8.20 Tr. z Warszawy. 11.57 Tr. z Warszawy i Krakowa. 12.03—12.30 Tr. z Warszawy, Krakowa i Katowic. 12.30—14.00 Tr. z Warszawy. 15.35 Przegląd gieldowy. 15.45 Tr. z Krakowa. 16.30—18.30 Tr. z Warszawy. 18.30 Chwilka społeczna. 18.35 „Wizyta w Puszczy Tucholskiej”. Odczyt wygł. St. Kaczmarek. 18.50 Piład. Ork. Symf. pod dyr. Leop. Stokowickiego (płyty). Utw. Bacha. 19.07 Zapowiedź programu na dz. nast. 19.15 Utw. skrzynki w wyk. E. Umińskiej. 19.25 Wiadom. sport. z Pomerza. 19.29 Tr. z Warszawy. 19.35 „Chór Pomorski w holdzie Marszałkowi. 19.50 —21.00 Tr. z Warszawy. 21.00—22.00 Tr. ze Lwowa i Warszawy. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15—23.20 Tr. z Warszawy.

ZAGRANICA

17.00 Lipsk. Wesołe popołudnie. 17.05 Rzym. Koncert solistów. 17.15 Brańszlawa. Koncert skrz. J. S.

Bacha. 17.15 Koszyce. Muzyka cygańska. 17.25 Brno. Piosenki amerykańskie. 17.30 Wiedeń. Arja operowa. 18.30 Moskwa (Kom.). „Kościół Nieśmiertelny” — opera Rimski-Korsakowa (montaż). 19.00 Koelnigswust. Koncert kamery. 19.00 Wrocław. Koncert wieczorny. 19.00 Frankfurt. Koncert rozrywkowy. 19.35 Brańszlawa. „Otello” — opera Verdi. 19.35 Brańszlawa. „Włoszka w Algierze” — opera Rossiniego. 19.35 Budapeszt. Recital śpiewaczy. 20.00 Wiedeń. Koncert rozrywkowy. 20.00 Bruksela franc. „Arlezianka” — dramat Daudeta z muz. Bizeta. 20.10 Berlin. Wieczór muzyczno-wokalny. 20.10 Monachium. Wielki wesoły wieczór. 20.15 Frankfurt. Koncert orkiestr. 20.15 Lipsk. „Na tańczącej fall” — wieczór rozrywkowy. 20.20 Ryga. Koncert muzyki operowej. 20.50 Mediolan. Koncert symf. z udz. wioloncz. Mainardiego. 20.50 Rzym. „Uprawdzenie z seraju” — opera Mozarta (tr. z Florencji). 21.10 Hilversum. Symfonia III Beethovna. 21.25 Wiedeń. „Cudowny Bar” — audycja muzyczna. 22.00 Luksemburg. Współczesna muzyka niemiecka. 22.15 Warszawa. Koncert małej orkiestry. 22.15 Kopenhaga. Kwartet smyczk. Haydna. 22.30 Sztuttgart. Pieśni klasyczne. 22.35 Brno. Muzyka lekka. 23.00 Lipsk. Muzyka współczesna. 24.00 Hamburg. Koncert nocny. 24.00 Sztuttgart. Koncert nocny.

Piątek, 24 maja

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kiedy ranna wstaje zorze”. 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.38 Gimnastyka. 6.50—7.15, 7.25—7.45 Muzyka poranna z płyt. 7.15 Dziennik poranny. 7.45 Program na dzień bież. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00 Audycja dla szkół. 8.05—8.20 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadom. meteor. 12.05 Koncert z płyt. 12.50—12.55 Chwilka dla kobiet. 12.55 Dziennik południowy. 13.05 Muzyka symfoniczna rosyjskich kompozytorów (płyty). 13.30 Koncert z Krakowa. 13.55—14.00 Wiadom. o ekspozycji polskiej. 15.35 Przegląd gieldowy. 15.45 Muzyka (płyty). 16.30 Lisy od dzieci (starszych) omówi W. Tatarakiewicz-Makowska. 16.45 Kwadrans słynnych artystów (płyty). 17.00 „Dyskusyjny o Instytucje macierzyński” — odczyt wygł. R. Czapińska-Mu-termilichowa. 17.15 Koncert solistów. Wyk.: St. Argańska (śpiew), Z. Rabeciwicza (fortep.), i prof. L. Urstein (akomp.). W programie muzyka polska. 17.40 Audycja dla chorych ze Lwowa. 18.10 Teatr Wyobraźni nadaje fragment słuchowiskowy p. t. „Kazimierz Jagiellończyk” — St. Wyspiański, w oprac. dr. T. Makowieckiego. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Mniej znane utwory Piotra Mascagniego (płyty). 19.07 Program na dzień nast. 19.15 „Skrzynka polnicza” — omówi inż. W. Tarkowski. 19.25 Wiad. sportowe lokalne. 19.25 Wiadomości sportowe ogólnopolskie. 19.35 Utwór na altówkę w wyk. M. Szaleskiego. Przy fortep. J. Konopasek-Szaleska. 19.50 Felieton aktualny. 20.00 „Jak spędzić święto?” 20.05 Pogadanka muzyczna z Krakowa. 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej, złożony z utworów L. v. Beethovna w wyk. ork. Filh. Warsz. pod dyr. J. Horesteinia z udziałem chóru przy kościele Zbawiciela i solistów: M. Karwowska (sopran), H. Leska (alt.), A. Golebiowski (tenor) i A. Michałowski (bas). I) Symfonia I C-dur a) Adagio molto allegro. b) Andante cantabile. c) Menuetto. d) Allegro molto e vivace. II) Symfonia IX d-moll a) Allegro ma non troppo un poco maestoso. b) Molto vivace. c) Adagio molto e cantabile. d) Finale — wyk. soliści, chór i orkiestra. W przerwie — Dziennik wiecz. oraz „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce”. 22.30 Audycja niemiecka z Wilna. 22.45 Odczyt ze Lwowa. 23.00 Wiadom. meteor. dla komunikacji lotniczej. 23.05 Muzyka salonowa w wyk. Orkiestry Alberta Sandlera (płyty).

ROZGŁOSNIA TORUNSKA

6.30 Tr. z Warszawy. 7.45 Program na dzień bież. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00—8.20 Tr. z Warszawy. 11.57 Tr. z Warszawy i Krakowa. 12.03—12.30 Tr. z Warszawy, Krakowa i Katowic. 12.30—14.00 Tr. z Warszawy. 15.35 Przegląd gieldowy. 15.45 Tr. z Krakowa. 16.30—18.30 Tr. z Warszawy. 18.30 Chwilka społeczna. 18.35 „Wizyta w Puszczy Tucholskiej”. Odczyt wygł. St. Kaczmarek. 18.50 Piład. Ork. Symf. pod dyr. Leop. Stokowickiego (płyty). Utw. Bacha. 19.07 Zapowiedź programu na dz. nast. 19.15 Utw. skrzynki w wyk. E. Umińskiej. 19.25 Wiadom. sport. z Pomerza. 19.29 Tr. z Warszawy. 19.35 „Chór Pomorski w holdzie Marszałkowi. 19.50 —21.00 Tr. z Warszawy. 21.00—22.00 Tr. ze Lwowa i Warszawy. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15—23.20 Tr. z Warszawy.

ZAGRANICA

17.00 Wrocław. Popołudnie muzyczne. 17.15 Wiedeń. Koncert solistów. 18.00 Koelnigswust. Recital śpiew. Głany P. Labia. 18.15 Budapeszt. Muzyka salonowa. 19.00 Królewiec. Koncert rozrywkowy. 19.00 Wrocław. „Tańce z dawnych dobrych czasów”. 19.00 Leningrad. Koncert symf. z Filharm. 19.13 Ryga. Koncert symf. pod dyr. Medina. 19.30 Brańszlawa. Koncert radjooklesty. 19.30 Koszyce. Muzyka lekka. 19.30 Budapeszt. „Don Juan”, opera Mozarta (tr. z Opery Królewskiej). 19.30 Sztuttgart. Utwory 15-letniego kompozytora Rehfelda. 20.00 Moskwa (Kom.). Zagadki muzyczne. 20.00 Beromünster. „Izrael w Egipcie”. 20.15 Praga. Koncert chóru kościelnego. 20.15 Bukareszt. Koncert symf. pod dyr. Georgescu z udz. Dinico. 20.15 Berlin. „Mariankante”. — Graenera. 20.35 National Progr. Uroczysty koncert w obecności króla i królowej. 21.00 Moskwa (WCSFS). Soliści teatru Wielkiego. 21.10 Praga. Koncert poświęcony twórczości Dworzaka z udz. pianisty Firkusnego. 21.10 Frankfurt. Recital fort. Glesena. 21.10 Koelnigswust. „Święty miot” hymn pracy. 21.50 Lipsk. „Piękna młynarka” — cykl pieśni Schuberta. 22.10 Wiedeń. Koncert orkiestrowy. 22.30 Kopenhaga. Muzyka lekka. 23.00 Lipsk. Koncert nocny Lipskiej ork. symf. 23.55 Wiedeń. Muzyka lekka. 24.00 Frankfurt. Utwory J. S. Bacha w wyk. chóru i soliści.

wa. Koncert radjooklesty. 19.30 Koszyce. Muzyka lekka. 19.30 Budapeszt. „Don Juan”, opera Mozarta (tr. z Opery Królewskiej). 19.30 Sztuttgart. Utwory 15-letniego kompozytora Rehfelda. 20.00 Moskwa (Kom.). Zagadki muzyczne. 20.00 Beromünster. „Izrael w Egipcie”. 20.15 Praga. Koncert chóru kościelnego. 20.15 Bukareszt. Koncert symf. pod dyr. Georgescu z udz. Dinico. 20.15 Berlin. „Mariankante”. — Graenera. 20.35 National Progr. Uroczysty koncert w obecności króla i królowej. 21.00 Moskwa (WCSFS). Soliści teatru Wielkiego. 21.10 Praga. Koncert poświęcony twórczości Dworzaka z udz. pianisty Firkusnego. 21.10 Frankfurt. Recital fort. Glesena. 21.10 Koelnigswust. „Święty miot” hymn pracy. 21.50 Lipsk. „Piękna młynarka” — cykl pieśni Schuberta. 22.10 Wiedeń. Koncert orkiestrowy. 22.30 Kopenhaga. Muzyka lekka. 23.00 Lipsk. Koncert nocny Lipskiej ork. symf. 23.55 Wiedeń. Muzyka lekka. 24.00 Frankfurt. Utwory J. S. Bacha w wyk. chóru i soliści.

WIZYTA W PUSZCZY Tucholskiej

Lasy na Pomorzu nie są duże pod względem obszaru. Wyjątek stanowi puszcza Tucholska, rozciągająca się między Świeciem, Koronowem, Tucholą, Chojnicami, Kościerzyną i Starogardem, trzy razy większa od puszczy Białowiejskiej. Mało jest znana, omiata ją szlaki turystyczne. O puszczy Tucholskiej, jej wnętrzu, w którym dotychczas zachowały się rzadkie gatunki drzew, zanikłe gdzieś indziej, jak cisy, brekinie oraz zwierzęta jak borsuki, które są otoczone specjalną ochroną, mówić będzie w Rozgłośni Pomorskiej p. Stefan Kaczmarek z Osia dziś w czwartek 23 dn. o godz. 18.35.

CHÓR POMORSKI W HOLDZIE

Dziś we czwartek o godz. 19.35 nada Rozgłosnia Pomorska na wszystkie rozgłosnie Polskiego Radja koncert w wykonaniu „Lutni” toruńskiej pod dyrekcją p. Rutkowski. W programie pieśni Gounoda, Schuberta, Górczyckiego i Nowowiejskiego. Koncert ten będzie jeszcze jednym ogniem holdu składanego przez cały Naród cieniem Marszałka Józefa Piłsudskiego.

WYCIECZKA Kolarska dla Radjo-Słuchaczy

W nadchodzącą niedzielę dnia 26 maja o godzinie 8.30 rano wyruszy z Torunia trzecia kolejna wycieczka kolarska dla radjo-słuchaczy organizowana przez Rozgłosnie Pomorską wespół z sekcją kolarską WKS. Gryfu i kołem toruńskim Pomorskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Trasa tej wycieczki poprowadzi z Torunia, do Chełmży po przez Lubiankę do Barbarki i powrotem do Torunia, przy czym trasa wyniesie około 45 km. W Chełmży nastąpi zwiedzenie kościoła pokatedralnego, w Barbarce zaś miejscę odpustowe. Upřednie zgłoszenia są niepotrzebne. Wystarczy okazać przewodnikowi opłacony kwit abonamentowy za ostatni miesiąc, członkowie zaś wspomnianych organizacji legitymują się legitymacjami członkowskimi.

HOLD Dzieci Pomorskich

Okolicznościową audycję wokalną słowną nada Rozgłosnia Pomorska w wykonaniu chóru dzieci szkoły powszechnej numer 5 z Mokrego w sobotę dnia 25 dn. o godz. 18.45.

WYCIECZKI ZE Starogardu

W piątkowej pogadance krajoznawczej stały prelegent turystyki Rozgłośni Pomorskiej p. Henryk Gasiorowski mówić będzie o godzinie 20.00 o możliwościach wycieczkowych ze Starogardu.

WZMIANKA O PRZETARGU.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych ogłosiło przetarg nieograniczony na wykonanie zabudowy około 880 gospodarstw powstałych z parcelacji rządowej w r. 1935 na terenie Województwa Poznańskiego i Pomorskiego. Pełny tekst ogłoszenia jest umieszczony w Monitorze Polskim Nr. 114 z dn. 18 maja 35 r. oraz Dzienniku Urzędowym Wojewódzkiem — Poznańskim. Informacji technicznej udziela: Wydział Rolnictwa i Reform Rolnych w Urzędach Wojewódzkich w Warszawie, Poznaniu, Toruniu, Krakowie, Lwowie, Stanisławowie, Białymstoku i Wilnie. Zlec. 2009. 4645

PRZETARG.

Kierownik 58 drużyny pracy w Wielkiej Wsi pow. morski, ogłasza niniejszym przetarg na artykuły kolonialne i mięsne na 100 ludzi od 1 czerwca br. Warunki dostawy do przejścia w kancelarii drużyny. Stajacy do przetargu winni złożyć wadium w wysokości 50,— zł, które po zaakceptowaniu cen wynosić będzie 10% miesięcznego obrotu. Oferty w zaklejonych kopertach należy składać do dnia 28 maja na ręce komisji przetargowej pod adresem: Wielkowieś, Drużyna Pracy 58. Komisja zastrzega sobie wybór ofert. 4656 Kierownik.

I. OGŁOSZENIE.

Zarząd Spółki Akcyjnej „KOLEJ LOKALNA CHEMZA — MELNO” zwołuje stosownie do postanowień §§ 10—19 statutu Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

na dzień 22 czerwca 1935 r. o godzinie 11 przed południem do Starostwa Powiatowego w Grudziądzu, ul. Młyńska Nr. 20 (sala posiedzeń I. p.)

Porządek dzienny tego Zgromadzenia jest następujący: 1) wybór przewodniczącego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, 2) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1934 r. oraz sprawozdania Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunków za wyżej wymieniony okres czasu, 3) uchwała co do kwitowania Zarządu i Rady Nadzorczej z wykonania przez nich obowiązków, 4) uchwała co do pokrycia niedoboru, 5) wybór członków Rady Nadzorczej. Warunki prawa do głosu na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu określa § 20 statutu.

Ewentualne dodatkowe wnioski do porządku dziennego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia mogą być zgłoszone na piśmie do dnia 6 czerwca 1935 r. do Zarządu Spółki w Grudziądzu, ul. Młyńska Nr. 19. 4678

Przy składzie broń i amunicji otworzyliśmy specjalny dział

rowerów i części do nich.

Zakupy korzystne, również na asygnaty „Kredyt 4400 Kuypicki”

Pomorska Spółka Myśliwska
Toruń, Łazienna 32, telefon nr. 15-77.

Bufetowa

potrzebna od zasz. Toruń, Mickiewicza 106, Restauracja. 4677

KWIT ABONAMENTOWY.

Do
Urzedu Pocztowego w
Zamawiam niniejszym abonament*) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIADZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, na mies. **czerwiec 1935 r.** i proszę należność **zł. 2.89** pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko _____
Miejscowość _____ Poczt _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIADZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI” za mies. **czerwiec 1935 r.** potwierdzam.

_____ dnia _____

*) Niestosowne przekreślić.

KWIT ABONAMENTOWY.

Do
Urzedu Pocztowego w
Zamawiam niniejszym abonament*) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIADZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, na mies. **czerwiec 1935 r.** i proszę należność — **zł. 2.89** pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko _____
Miejscowość _____ Poczt _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIADZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI” za mies. **czerwiec 1935 r.** potwierdzam.

_____ dnia _____

*) Niestosowne przekreślić.

Ogłoszenie I.

Zarząd Towarzystwa Inżynieryjno-Budowlanego „BUDOPOL” Spółka Akcyjna w Gdyni

zawiadamia pp. Akcjonariuszów, że w dniu 14 czerwca 1935 r. o godz. 4 po poł. w Warszawie, w kancelarii reagenta Jana Jasińskiego, przy ul. Miodowej nr. 8, odbędzie się

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie i wybór Przewodniczącego,
2. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności Spółki za rok operacyjny 1934,
3. Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za tenże okres,
4. Podział zysków i ustalenie dywidendy,
5. Udzielenie absolutorjum Władzom Spółki,
6. Wybór władz Spółki.
7. Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze życzący sobie wziąć udział w Zgromadzeniu winni przedstawić swoje akcje Zarządowi w biurze Spółki w Gdyni, przy ul. 10 lutego Nr. 35, na 7 dni przed terminem Zgromadzenia, wnioski zaś winny być złożone Zarządowi na 14 dni przed Zgromadzeniem.

4683

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rewiru VII. Stefan Kapuściński, mający kancelarię w Bydgoszczy, ul. Śniadeckich nr. 21, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 25 czerwca 1935 r. o godz. 10 w Bydgoszczy w Sądzie Grodzkim pokój nr. 3, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki firmy Franciszek Kosznik, Fabryka mydeł w Bydgoszczy ul. Bocianowo 25 nieruchomości. Nieruchomość miejska, położona w Bydgoszczy, przy ulicy Bocianowo 25 składa się z gruntu o powierzchni 1852 mtr. kw., zabudowanego domem czynszowym, budynkiem fabrycznym, przybudówką, oficyną i garażem, warsztatem oraz szopa. Nieruchomość ma urzędzoną księgę hipoteczną w Sądzie Grodzkim w Bydgoszczy tom 79, wykaz L. 2745, księga hipoteczna przechowana jest w Sądzie Grodzkim w Bydgoszczy.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 24.800,— cena zaś wywołania wynosi zł. 18.600,— Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmię w wysokości zł. 2.430,—

Rekojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-jej do 18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Bydgoszczy, ul. Wały Jagiellońskie nr. 4, sala nr. 3. Zł. 151-8-K.

Bydgoszcz, dnia 20 maja 1935 r. (—) Kapuściński, Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. VII.

4674

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu, rewiru I, Stanisław Lech, mający kancelarię w Grudziądzu ul. Groblowa nr. 3, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 27 maja 1935 r. o godz. 11-tej w Grudziądzu, ul. Szewska nr. 2/4 odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Jerzego i Marty Vetter, składających się z bufetu, kredensu, stołu do rozsuwania, maszyny do szycia „Singer”, 1 radioaparatu „Telefunken” 3 lampowy z głośnikiem, oszacowanych na łączną sumę 810,— zł. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Grudziądz, dnia 10 maja 1935 r. (—) Lech, Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru I.

4682

ZAPOWIEDZ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że: 1) Józef Jakób Budnik, woźny, wdowiec, zamieszkały w Wejherowie, przy ul. Pułaskiego 3, syn zmarłego robotnika Franciszka Budnika i jego zmarłej żony Anny z domu Boeske, ostatnio zamieszkałych w Smolnie powiatu Morskiego; 2) panna Marta Bach, ekspedjentka, zamieszkała w Oliwie, Pelonkerstrasse 3 (Wolne Miasto Gdańsk), córka zmarłego rolnika Franciszka Bacha i jego zmarłej żony Augustyny z domu Wyrowskiej ostatnio zamieszkałych w Kosowie powiatu morskiego, chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Wejherowie i w „Gazecie Gdańskiej”.

Wejherowo, dnia 20 maja 1935 r. Urzędnik stanu cywilnego w zastępstwie: (—) Hasse.

4671

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Kościerzynie II-go rewiru Tadeusz Piechowiak, mający kancelarię w Kościerzynie, ul. Św. Józefa nr. 1-2 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 4 czerwca 1935 r. o godz. 11 w Kościerzynie, ul. Wilsona nr. 33 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Walerji Malolewskiej, zamieszkałej w Kościerzynie przy ul. Wilsona 33, składających się z rozmaitych mebli mieszkalnych i t. p. oszacowanych na łączną sumę 1.550 zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Kościerzyna, dnia 21 maja 1935 r. Komornik: (—) T. Piechowiak.

4669

WEZWANIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wąbrzeźnie Jan Głowczewski, mający kancelarię w Wąbrzeźnie, ul. Żwirki i Wigury nr. 12 podaje do publicznej wiadomości, że dnia 13 czerwca 1935 r. o godz. 14.30 przystąpi do opisu nieruchomości Osieczek powiat Wąbrzeźno, tom II, wykaz L. 71 do której skierowana została egzekucja w poszukiwaniu wierzytelności w kwocie 1.130,05 zł. z odsetkami i kosztami przypadającymi wierzycielce Henricie Joachimstahl w Dessau (Niemcy) od dłużniczki Anny Florkowskiej, I. voto Lewandowskiej, z d. Borowskiej w Osieczku i wzywa wszystkie osoby, nie uczestniczące w postępowaniu, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa tych osób stanowią przeszkodę do egzekucji.

Wąbrzeźno, dnia 20 maja 1935 r. Komornik: (—) Jan Głowczewski.

Zawiadomienie

Mam zaszczyt zawiadomić P. P. Oficerów, Policję, Straż Celną, iż z dniem 22 maja br.

wprowadziłem specjalny dział angielskich butów z cholewami własnego wyrobu według najnowszych modeli. Polecam się laskawym względem.

Z wysokim poważaniem „Czesław” Gdynia, ul. Świtojańska 34.

4689

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rewiru V. Stefan Jaroszyński, mający kancelarię w Bydgoszczy, ul. Śląska Nr. 3, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 25 czerwca 1935 r. o godz. 12 w Sądzie Grodzkim w Bydgoszczy, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Oskara Podgórskiego nieruchomości: Fordon, położonej w Fordonie przy ul. Bydgoskiej nr. 50, a zapisanej w księdze wieczystej Fordon tom XIV wykaz L. 355, którą przechowuje Sąd Grodzki w Bydgoszczy. Nieruchomość przeznaczoną jest na dom mieszkalny.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 7.590,— cena zaś wywołania wynosi zł. 5.622,50.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmię w wysokości zł. 759,—

Rekojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości, lub jej części od egzekucji i, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-jej do 18-jej. Akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Bydgoszczy, ul. Wały Jagiellońskie nr. 2, sala nr. 3. Zł. 150-8-K.

Bydgoszcz, dnia 22 maja 1935 r. Komornik: (—) St. Jaroszyński.

4675

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowem, Kazimierz Zamojski, mający kancelarię w Nowem, ul. Sądowa nr. 8, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 31 maja 1935 r. o godz. 15-tej w Matawach odbędzie się licytacja ruchomości, należących do dr. Zygmunta i dr. Haliny Grygierów zam. w Grudziądzu, składających się z: 1 garnitur parowy (młockarnia i lokomobila), 1 karetka czarna, 1 bryczka wyjazdowa, 6 warchlaków po 1 ctr., 1 centryfuga, 1 słoć, 2 półszorki kompl. wyjazdowe i 1 ręczna maglownica, oszacowanych na łączną sumę zł. 4.260,—. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowem.

TORUŃ

SOLIDNY
CE
NY
N
A
J
N
I
S
Z
E

KAŻDY SPORTOWIEC
kupuje w firmie „START”
Toruń, Św. Duch 18.
Nacłagi rakiet tenisowych wykonuje specjalnie sprządzone fachowcem z fabryki rakiet.

MEBLE!

wszelkiego rodzaju, najtańszej kupujesz tylko, Toruń, Prosta 5. Przekonaj się — Spamiętaj — Powiedz drugiemu. 4227

„Bałtyk”
Toruń, Wysoka 15. poleca doskonałe wędzone dorsze, 1 zł funt. Świeże dorsze, czwartek, piątek. 4672

Lodownię
dużą, łożka metalowe, leżankę lekarską, umywalnię, pianino okazjynie sprzedam. Toruń, Bydgoska 62 m. 4. 4670

Udzielam
tanie korepetycyj i lekcyj francuskiego, niemieckiego, angielskiego i gry na fortepianie. Adamska, Toruń, Sukiennicza 4. 1911.

Franciszek Seidler
Toruń, ul. Prosta 11 wykonuje podług najnowszych modeli

garderobe damską i męską
Obsługa rzetelna i fachowa.

Również Pan
winien się przekonać, że najmodniejszy i najtańszy krawat kupi najokryzniej w fabryce Toruń, Św. Jakóba 16. Co tydzień nowość. 1071

Ziemniaki
jadalne i sadzonki korzystnie do nabycia. Hutek, Toruń, Chelmińska Szosa 15, telefon 1659. 4681

Pierwszorzędny GABINET KOSMETYCZNY „KALOTECHNIKA”

Wszelkie zabiegi w zakresie nowoczesnej kosmetyki. Racjonalne pielęgnowanie, odmladzanie i udoskonalenie urody. Usuwanie zmarszczek, wągrów, pryszczy, brodawek, kurzajek, zbędne owłosienia, piegów, rozszerzonych por, łojotoku, trądziku, czerw. nosa i innych niedokładności cery. Radikalne usuwanie łupieżu. Przyciemnianie brwi i rzęs. Sprzedaż kremów, mleczek itp. Porady bezpłatnie. 1814

TORUŃ, ul. Król. Jadwigi 5, miesz. 3.

Okazyjnie
kupisz i sprzedasz meble jak szafy, łożka, stoły, kanapy, leżanki oraz całe komputy, gabinety, sypialnie, jadalnie, salony, dywany oraz tapczany tylko: Dom Komisowy. Toruń, Łazienka 9. 1813

Kolonje letnie dla młodzieży szkół średnich

Koło Opieki Rodzicielskiej przy Gimnazjum im. Kopernika w Toruniu poszukuje letniska z mieszkaniem, całodziennym wyżywieniem dla 20 chłopców w miejscowości suchej, o ile możliwość leśnej, położonej w bliskości rzeki lub jeziora. Zgłoszenia z podaniem warunków uprasza się przesyłać do Dyrekcji Gimnazjum im. Kopernika w Toruniu. 4668

Parcelacje
pomiaru katastralne, odgraniczenia, meljoracje, drenowanie, ekspertyzy wykonuje Inżynier Bromowicz Toruń, Żeglarska 5, tel. 1586 4680

GDYNIA

Potrzebna
bardzo zdolna podręczna do pracowni sukien. „Hanka”, Gdynia, 10 Lutego 5, V. p. 4691

Szlachetne tynki
własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do lastrica — białe, zielone, czarne, czerwone, żółte, serpentyna carara, stościelastricowe. Adres „ELWACJA” Gdynia, Abrahama 35 telefon 2273.

Administrację
domu, pensjonatu lub jakie zastępstwo przyjmijemy emerytowany burmistrz. Zgłoszenia „Gazeta Morska”, Gdynia pod nr. 3633. 4684

Samochód
kupimy. lekki 4-osobowy, Grimm succ. i Kamiński, Gdynia, Starowiejska 47, tel. 2648. 4474

Mebłe biurowe
urządzenia składowe, okna i drzwi, oraz wszelkie prace stolarskie wykonuje na miejscu Gdynia, ul. Lipowa 11 telefon 21 88

BYDGOSKA FABRYKA MEBLI BIUROWYCH

TCZEW

Zaginął
mały czarny piesek, odprowadzić pod adres: Orcholowski, Tczew, Sienkiewicza. 4686

Dowód tożsamości
Nr. 502419 na nazwisko Paszek Franciszek, zagubiony w miesiącu kwietniu uprasza się o zwrot. Tczew, Dworzec 45. 4685

Pokój
z osobnym wejściem, umywalki, do wynajęcia od 1. VI. br. Tczew, Sobieskiego 39. 4687

GRUDZIĄDZ

Sklep CZERCHOWSKI
do wynajęcia. Grudziądz Wybickiego 23. Blizsze szczegóły na 1. piętrze u właściciela domu. 4322

Pomocnik
malarski natychmiast potrzebny, który umie czysto tapetować. P. Marschler, mistrz malarski, Grudziądz, 4676

OBUWIE
podług najnowszych żurnali na miarę

M. Rogulski
Grudziądz, Stara 15. Wielki wybór gotowego obuwia własnego wyrobu. 438

Meble
w wielkim wyborze i w solidnym wykonaniu po cenach fabrycznych poleca

Otto Kahrau GRUDZIĄDZ
Tel. 1692, Sienkiewicza 16.

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetry na stronie 7-lamowej 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% niżeli.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 15 fen.
4-lamowej . . . 50 fen.
„ „ „ drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:
W ekspedycji miejscowych agencji 2.50 zł
Z odnośnikiem do domu 2.80 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2.89 zł
Pod opaską 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę . . . 2.32 gr; przez gońca . . . 2.00 gr
Z odbraniem w administracji wprost . . . 1.75 gr
Zagranicą 4.00 gr
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkodą w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
Witold Męćnik, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — **Redaktor odpowiedzialny na Gdynię:** Józef Dobrostański, Gdynia, ul. Kujawska. — **Redaktor odpow. na Grudziądz:** Wacław Gańcz, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 90. — **Redaktor odpowiedzialny na Tczew:** Lubomski Wacław, Tczew, ul. Kościuszki 1.

Za ogłoszenia odpowiada Administracja.

Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.